

ଖରିଫ୍ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ - ୨୦୨୦
KHARIF
CAMPAIGN
2020

DEPARTMENT OF AGRICULTURE
AND FARMERS' EMPOWERMENT
GOVERNMENT OF ODISHA

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର

GOVERNMENT OF ODISHA

ଖରିଫ୍ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ - ୨୦୨୦

KHARIF CAMPAIGN - 2020

କୃଷି ଓ କୃଷକ ସଶକ୍ତିକରଣ ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା, ଭୁବନେଶ୍ୱର
DEPARTMENT OF AGRICULTURE & FARMERS' EMPOWERMENT,
ODISHA, BHUBANESWAR

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଅସିତ କୁମାର ତ୍ରିପାଠୀ, ଭା.ପ୍ର.ସେ.
ମୁଖ୍ୟ ଶାସନ ସଚିବ, ଓଡ଼ିଶା

ଫୋନ୍ : (୦୬୭୪) ୨୫୩୬୭୦୦
(୦୬୭୪) ୨୫୩୪୩୦୦
ଫ୍ୟାକ୍ସ : (୦୬୭୪) ୨୫୩୬୬୭୦
ଇମେଲ୍ : csori@nic.in

ପତ୍ର ସଂଖ୍ୟା. ଏଜିଏଫ୍‌ଜି-୧-୧୧/୨୦୧୯-୭୧୩୨
ଭୁବନେଶ୍ୱର, ତା ୦୫.୦୫.୨୦୨୦

ପ୍ରାପ୍ତେଷୁ

ରାଜ୍ୟର ସମସ୍ତ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ।

ବିଷୟ : ଖରିଫ୍ ଅଭିଯାନ ୨୦୨୦ ।

ମହାଶୟା / ମହାଶୟ,

ରାଜ୍ୟର ସଂଖ୍ୟାଧିକ ଜନସାଧାରଣଙ୍କର ଜୀବନ ଜୀବିକା କୃଷି ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ହୋଇଥିବାରୁ, ସାମାଜିକ ଓ ଅର୍ଥନୈତିକ କ୍ଷେତ୍ରର ପ୍ରଗତି ପାଇଁ କୃଷି ଏକ ମୁଖ୍ୟ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଥାଏ । ଚଳିତ ବର୍ଷ କୋଭିଡ୍-୧୯ ଜନିତ ବିଶ୍ୱ ମହାମାରୀ ହେତୁ ରବି ଓ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଋତୁରେ ଫସଲ ଚାଷ ଓ ଆଗାମୀ ଖରିଫ୍ ଋତୁ ପାଇଁ କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତି ତଥା କୃଷି ସାମଗ୍ରୀ ଯୋଗାଡ଼ରେ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି । ଏହି ମାହାମାରୀ ମାନବ ସମ୍ପାଦ ଉପରେ ତ ପ୍ରଭାବ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ପକାଇଛି ଏବଂ ଆମ ପ୍ରଦେଶର ସଂଖ୍ୟାଧିକ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଜୀବିକା ନିର୍ବାହର ପନ୍ଥା କୃଷି ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଛି । ଅଧିକାଂଶ କୃଷକ ଆର୍ଥିକ କ୍ଷତି ସହିବା ହେତୁ ଆଗାମୀ ଖରିଫ୍ ଚାଷ ପାଇଁ ବିମୁଖ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଦେଖାଦେଇଛି । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରର ପୁନଃରୁଦ୍ଧାର କରିବା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ଫସଲ ଯୋଜନା ସହ କୃଷି ସଂପ୍ରସାରଣ ଓ ସଠିକ ବଜାର ସଂଯୋଗୀକରଣ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଏକାନ୍ତ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇପଡ଼ିଛି ।

ଖରିଫ୍ ଚାଷ ରାଜ୍ୟର ପ୍ରମୁଖ କୃଷି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ । ଅତୀତରେ ଆମର କୃଷକ ଓ କୃଷି ସଂପ୍ରସାରଣ କର୍ମଚାରୀମାନେ ପ୍ରଶଂସନୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ଅସମୟରେ ଉତ୍ତମ କୃଷି କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ଆଶାନୁରୂପ ଅମଳ ପାଇଁ କୃଷକମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଦୃଢ଼ ଭାବରେ ଛିଡ଼ା ହେବା ପାଇଁ ଆମକୁ ଏକ ସୁଯୋଗ ଆଣି ଦେଇଛି ।

ଚଳିତ ବର୍ଷ ଶତକଡ଼ା ୯୬ ଭାଗ ମୌସୁମୀ ବର୍ଷାର ପୂର୍ବାନୁମାନ ହେତୁ, ଖରିଫ୍ ୨୦୨୦ ଋତୁର ୯୬ ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଖାଦ୍ୟଶସ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନର ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯାଇଛି । ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ପ୍ରାକୃତିକ ଦୁର୍ବିପାକର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇ ମଧ୍ୟ କୃଷି କ୍ଷେତ୍ର ମୁଣ୍ଡଚେକି ଆଗକୁ ଯାଇ ପାରିଛି । କୌଣସି ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ପରିସ୍ଥିତିର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବା ପାଇଁ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରହିବା କୃଷି ସଂପ୍ରସାରଣ ସଂସ୍ଥା ପାଇଁ ଏକ ଆହ୍ୱାନ ।

ସାଧାରଣ ଆଭିମୁଖ୍ୟ

- ▶ ଫସଲ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ପରିବର୍ତ୍ତନରେ ଅର୍ଥକରୀ ଓ ଉଦ୍ୟାନ ଭିତ୍ତିକ ଫସଲକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବା ।
- ▶ ଘରୋଇ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପୁଞ୍ଜିଲଗାଣ ଓ କୃଷି ଉଦ୍ୟାନକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ।
- ▶ ଅଧିକ ସ୍ୱଚ୍ଛତା ଆଣିବା ପାଇଁ ସିଧାସଳଖ ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତାରେ ଜମା (DBT) ବୃଦ୍ଧି କରିବା ।
- ▶ କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସୁତନା ଓ ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା (ICT)ର ଅଧିକ ବ୍ୟବହାର ।
- ▶ ସେବାଞ୍ଚଳ ବୃଦ୍ଧି କରାଇବା ପାଇଁ ଅଗଭୀର ନଳକୂପ, ଗଭୀର ନଳକୂପ, ସେଚକୂପ ଓ ଉଠା ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ସ୍ଥାପନ କରିବା ଏବଂ ଭୂତଳ ଜଳର ଉତ୍ତୋଳନକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା, କ୍ଷେତ ପୋଖରୀ, ବୃହଦାକାର ଗୋଷ୍ଠୀ ଉଠା ଜଳଚେନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଓ ପୁଞ୍ଜି ଗଭୀର ନଳକୂପ ଅଧିକ ସ୍ଥାପନା କରିବା ।
- ▶ ଉଚ୍ଚ ଜମିରେ ଅଧିକ ଅର୍ଥକରୀ ଫସଲ ଚାଷ କରିବା ଏବଂ ଧାନ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଖାଲି ଜମିରେ ଡାଲି ଓ ତୈଳବୀଜ ଫସଲ ଚାଷକୁ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦେବା ।
- ▶ ଜୈବିକ କୃଷି ଓ ସମନ୍ୱିତ କୃଷି ପ୍ରଣାଳୀକୁ ସ୍ଥାୟୀ ସମାଧାନ ପାଇଁ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦେବା ।
- ▶ କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆଧୁନିକ ଓ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଜ୍ଞାନକୌଶଳର ପ୍ରୟୋଗକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ପାଇଁ ଜାତୀୟ ଓ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ସଂସ୍ଥା ମାନଙ୍କରେ ସହଯୋଗ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ସହ ଚୁକ୍ତି କରିବା ।
- ▶ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କ ସହ ସହଯୋଗ ଭିତ୍ତିକ ବିହନ ଉତ୍ପାଦନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଏବଂ ବିହନ ପ୍ରତିବଦଳ ହାର ତଥା କିସମ ପ୍ରତିବଦଳ ହାର ବୃଦ୍ଧି କରାଇବା ।
- ▶ ରାଜ୍ୟ ବିହନ ନିଗମ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ଲକରେ ଅନ୍ତତଃ ଜଣେ ଲେଖାଏଁ ବିହନ ବିକ୍ରେତା ନିଯୁକ୍ତି ଦେଇ ଏକ ଦୃଢ଼ ବିହନ ବଣ୍ଟନ ଓ ବିକ୍ରୀ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ।
- ▶ ସନ୍ତୁଳିତ ରାସାୟନିକ ସାର ପ୍ରୟୋଗ ଓ ସମନ୍ୱିତ ଖାଦ୍ୟ ସାର ପରିଚାଳନାକୁ ଆଗେଇନେବା ପାଇଁ ତଥା ମୃତ୍ତିକା ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଠିକ୍ ରଖିବା ପାଇଁ ମୃତ୍ତିକା ପରୀକ୍ଷା ଭିତ୍ତିକ ଅନୁମୋଦନକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ମୃତ୍ତିକା ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କାର୍ତ୍ତ ବଣ୍ଟନ କରିବା ।
- ▶ ସଠିକ ସମୟରେ କୃଷି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ତଥା ଶ୍ରମ ଲାଭବ କରିବା ପାଇଁ କୃଷି ଯାନ୍ତ୍ରିକରଣକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବା ।
- ▶ ସେଚ ଜଳର ସଠିକ୍ ଓ ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଅଶୁ ଜଳସେଚନକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ।
- ▶ ପିଏମ୍ - କୁସୁମ ଯୋଜନାର ସହାୟତାରେ ସୌର ଶକ୍ତି ଚାଳିତ ପମ୍ପସେଟ୍ ସ୍ଥାପନକୁ ଲୋକପ୍ରିୟ କରିବା ।
- ▶ ଫସଲରେ କୀଟ ରୋଗ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଇ-ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଆଧାରିତ ସମନ୍ୱିତ କୀଟ ରୋଗ ପରିଚାଳନାକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବା ।
- ▶ ଉପଯୁକ୍ତ ଜ୍ଞାନକୌଶଳ ହସ୍ତାନ୍ତର ତଥା କୃଷକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିଭିନ୍ନ ସେବାର ଉଚ୍ଚ ଓ ସଠିକ୍ ଉପଲବ୍ଧି ପାଇଁ କୃଷି ସଂପ୍ରସାରଣ ସଂସ୍ଥାକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା ।
- ▶ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଉଥିବା ବିଭିନ୍ନ ଯୋଜନା ମାଧ୍ୟମରେ ଫସଲର ଉତ୍ପାଦନ ଓ ଉତ୍ପାଦିକତା ବୃଦ୍ଧି କରାଇବା ।
- ▶ ବିଭିନ୍ନ ବୈଷୟିକ ଜ୍ଞାନକୌଶଳ ଓ ଉନ୍ନତମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସଂପର୍କରେ ବ୍ୟାପକ ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି କରାଇବା ।
- ▶ ଜଳକ୍ଷୁଦ୍ଧ ଅଞ୍ଚଳକୁ ମରୁଡ଼ି ସହଣୀ କରାଇବା ।

- ▶ କୃଷି ସଂପ୍ରସାରଣକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ଭିଡିଓମି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ।
- ▶ କୃଷି ସଂପ୍ରସାରଣ କର୍ମୀ, କୃଷକ ତଥା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଂଶୀଦାର ମାନଙ୍କର ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି କରାଇବା ।
- ▶ ଫସଲ ରଣ ଯୋଗାଣକୁ ସହଜ ଓ ଭୁରାନ୍ୱିତ କରିବା ।

୨. ଫସଲ ଉତ୍ପାଦନ

ଶରିଫ୍ ୨୦୨୦ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ଫସଲର ଉତ୍ପାଦନ ଓ ଉତ୍ପାଦକତା ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।

ଫସଲ	ଆୟତନ ('୦୦୦ ହେକ୍ଟର)	ଉତ୍ପାଦକତା (କି.ଗ୍ରା./ହେକ୍ଟର)	ଉତ୍ପାଦନ ('୦୦୦ ଟନ୍ /ଗାଣ୍ଡି*)
ଧାନ(ଚାଉଳ)	୩୬୫୦.୦୦	୨୨୦୬	୮୦୫୧.୮୩
ଯଅ	୭.୦୦	୬୩୩	୪.୪୩
ବାଜରା	୩.୦୦	୬୨୩	୧.୮୭
ମକା	୨୭୦.୦୦	୩୪୦୬	୯୧୯.୬୨
ମାଛୁଆ	୧୪୦.୦୦	୯୨୪	୧୨୯.୩୬
ଲଗୁଣସ୍ୟ	୨୫.୦୦	୫୧୮	୧୨.୯୫
ମୋଟ ଶସ୍ୟ	୪୦୯୫.୦୦	୨୨୨୭	୯୧୨୦.୦୬
ହରଡ଼	୧୫୦.୦୦	୧୦୨୨	୧୫୩.୩୦
ମୁଗ	୨୩୦.୦୦	୫୧୬	୧୧୮.୬୮
ବିରି	୩୦୦.୦୦	୪୯୩	୧୪୭.୯୦
ଝୁଡ଼ଙ୍ଗ	୬୦.୦୦	୭୭୭	୪୬.୬୨
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଡାଲିଜାତୀୟ	୬୦.୦୦	୪୮୫	୨୯.୧୦
ମୋଟ ଡାଲିଜାତୀୟ	୮୦୦.୦୦	୬୨୦	୪୯୫.୬୦
ମୋଟ ଖାଦ୍ୟଶସ୍ୟ	୪୮୯୫.୦୦	୧୯୬୪	୯୬୧୫.୬୬
ଚିନାବାଦାମ	୧୧୦.୦୦	୧୯୩୦	୨୧୨.୩୦
ରାଶି	୨୦୦.୦୦	୪୧୦	୮୨.୦୦
ଜଡ଼ା	୧୦.୦୦	୬୪୦	୬.୪୦
ଅଳସୀ	୬୦.୦୦	୪୪୩	୨୬.୫୮
ସୂର୍ଯ୍ୟମୁଖୀ	୧.୦୦	୧୩୪୨	୧.୩୪
ମୋଟ ତୈଳବାଜ	୩୮୧.୦୦	୮୬୩	୩୨୮.୬୨
ଝୋଟ *	୯.୦୦	୨୫୨୮	୧୨୬.୪୦
ମେଷା *	୧୦.୦୦	୯୦୨	୫୦.୧୧
ଛଣି *	୬.୦୦	୯୪୫	୩୧.୫୦
କପା **	୧୮୦.୦୦	୪୯୫	୫୨୪.୧୨
ମୋଟ ତନ୍ତୁଜାତୀୟ	୨୦୫.୦୦	୬୪୩	୭୩୨.୧୩

ଫସଲ	ଆୟତନ (’୦୦୦ ହେକ୍ଟର)	ଉତ୍ପାଦକତା (କି.ଗ୍ରା./ହେକ୍ଟର)	ଉତ୍ପାଦନ (’୦୦୦ ଟନ୍/ଗାଣ୍ଡି*)
କଦମ୍ବଳ	୩୫.୦୦	୯୫୨୭	୩୩୩.୪୫
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପନିପରିବା	୫୨୫.୨୪	୧୨୫୦୦	୬୫୬୫.୫୦
ମୋଟ ପନିପରିବା	୫୬୦.୨୪	୧୨୩୧୪	୬୮୯୮.୯୫
ଲଙ୍କା	୬୦.୦୦	୯୮୫	୫୯.୧୦
ହଳଦୀ	୩୫.୦୦	୮୧୦୦	୨୮୩.୫୦
ଅଦା	୨୫.୦୦	୭୯୦୦	୧୯୭.୫୦
ମୋଟ ମସଲାଜାତୀୟ	୧୨୦.୦୦	୪୫୦୧	୫୫୦.୧୦
ସର୍ବମୋଟ	୬୧୬୧.୨୪		
ଆଖୁ (ଠିଆ ଫସଲ)	୧୮.୭୬		
ମୋଟ ଗଣ ହୋଇଥିବା ଜମି	୬୧୮୦.୦୦		

*ଉତ୍ପାଦନ ’୦୦୦ ଗାଣ୍ଡି (୧୮୦ କି.ଗ୍ରା. ଗାଣ୍ଡି ପ୍ରତି)

** ଉତ୍ପାଦନ ’୦୦୦ ଗାଣ୍ଡି (୧୭୦ କି.ଗ୍ରା. ଗାଣ୍ଡି ପ୍ରତି)

ଜିଲ୍ଲାସ୍ତରୀୟ ଧାର୍ଯ୍ୟଲକ୍ଷ୍ୟ ପରିଶିଷ୍ଟ-୧ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।

ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଫସଲ ଭିତ୍ତିକ ଉତ୍ପାଦନ ଆଭିମୁଖ୍ୟ

ଧାନ:

- କ) ବିହନ ଗ୍ରାମ ଏବଂ ବିହନ ପ୍ରତିବଦଳ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମାଧ୍ୟମରେ ବିହନ ପ୍ରତିବଦଳ ହାର ବୃଦ୍ଧି କରିବା ।
- ଖ) ଉଚ୍ଚ ଜମିରେ ଧାନ ଫସଲ ସହ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଫସଲକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ।
- ଗ) ମୁଖ୍ୟତଃ ଧାନ ଫସଲ ହେଉଥିବା ଜମିରେ ଫସଲ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଗ୍ରହଣ କରିବା ।
- ଘ) ସଙ୍କର/ଅଧିକ ଅମଳକ୍ଷମ ଧାନଚାଷ, ସମନ୍ୱିତ ଖାଦ୍ୟସାର ଓ କୀଟ ରୋଗ ପରିଚାଳନା ପଦ୍ଧତି, ସବୁଜ ସାର ପ୍ରୟୋଗ, ଧାଡ଼ିବୁଣା ଓ ଧାଡ଼ି ରୁଆ ତଥା ଉପଯୁକ୍ତ ଜଳ ପରିଚାଳନା ଭଳି ଉନ୍ନତ ଓ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଜ୍ଞାନକୌଶଳ ଗ୍ରହଣ କରିବା ।
- ଙ) ରାଜ୍ୟ ବ୍ୟାପୀ ବିହନ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ କେନ୍ଦ୍ର ଓ ବିହନ ଗୋଦାମ ଭଳି ଭିତ୍ତିଭୂମି ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ।
- ଚ) ଜାତୀୟ ଓ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଧାନ ଗବେଷଣା କେନ୍ଦ୍ର ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜାତୀୟ ତଥା ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ସହଯୋଗୀତାରେ ମରୁଡ଼ି, ବଡ଼ି ଓ ଲୁଣି ସହଣୀ ଧାନ କିସମ ଗୁଡ଼ିକ ଉତ୍ପାଦନ କରି ତାର ପ୍ରସାରଣ କରିବା ।
- ଛ) ପାଣିପାଗର ଅନିୟମିତତା ପାଇଁ ଆଗୁଆ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ରଖିବା ।

ଡାଲି ଓ ତୈଳବାଜ ଫସଲ:

- କ) ଡାଲି ଫସଲର ଉତ୍ପାଦନ ୪.୭୫ ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଓ ତୈଳବାଜ ଫସଲର ଉତ୍ପାଦନ ୨.୬୬ ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ କୁ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ।

- ଖ) ତିପ ଜମିରେ ଧାନ ପରିବର୍ତ୍ତେ ହରଡ଼ / ମୁଗ / ବିରି / ଚିନାବାଦାମ / ରାଶି ଫସଲ ଚାଷ କରିବା ।
- ଗ) ଡାଲି ଓ ତୈଳବାଜ ଫସଲର ଚାଷକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରି ଆୟତନ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ।
- ଘ) ଅନ୍ତଃଫସଲ ଚାଷ ପାଇଁ ହରଡ଼+ ଚିନାବାଦାମ, ହରଡ଼ + ବିରି/ମୁଗ, ହରଡ଼ + ରାଶି ଏବଂ ହରଡ଼ + ଧାନକୁ ଗ୍ରହଣୀୟ କରାଇବା ।
- ଙ) ଧାନ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଖାଲି ଜମିରେ ଉଦ୍‌ବୃତ ଜଳକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ଡାଲି ଓ ତୈଳବାଜ ଫସଲର ଚାଷ କରାଇବା ।
- ଚ) ସମନ୍ୱିତ ଖାଦ୍ୟ ସାର ପରିଚାଳନାକୁ ଗ୍ରହଣୀୟ କରାଇବା ।
- ଛ) ଡାଲିମ ଓ ପ୍ରଦର୍ଶନ କ୍ଷେତ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ କୃଷକମାନଙ୍କର ଦକ୍ଷତା ଓ ଜ୍ଞାନ ବୃଦ୍ଧି କରାଇବା ।
- ଜ) ଚିନାବାଦାମ ଓ ମୁଖ୍ୟ ଡାଲି ଫସଲ ଗୁଡ଼ିକର ବିହନ ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ‘ବିହନ ଗ୍ରାମ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ’ କରିବା ।
- ଝ) ରାଇଜୋବିୟମ୍ ଓ ଫସ୍‌ଫେଟ୍ ଦ୍ରବୀକାରକ ଜୀବାଣୁ ସାରର ବ୍ୟାପକ ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ।
- ଞ) ଜିପସମ୍ / କାଗଜକଳ ମଇଳା ବ୍ୟବହାର କରି ଅମ୍ଳମାଟିର ଶୋଧନ କରାଇବା ।
- ଟ) ନିମ୍ନ ପ୍ରଦତ୍ତ ଅଧିକ ଅମଳକ୍ଷମ କିଷମଗୁଡ଼ିକ ଚାଷ କରାଇବା ।

ଡାଲିଜାତୀୟ ଫସଲ

- ମୁଗ : ପି.ଡି.ଏମ୍.-୧୧, ପି.ଡି.ଏମ୍.-୧୩୯, ଶିଖା, କେ-୮୫୧, ଚାର୍ମ-୧, ଆଇ.ଡି.ଏମ୍.-୨-୧୪, ମେହା, ବିରାଟ, ଆଇ.ପି.ଏମ୍.-୨-୩, ଏଲ୍.ଜି.ଜି.-୪୬୦, ଓ.ବି.ଜି.ଜି.-୫୨
- ବିରି : ପି.ୟୁ.-୩୫, ପି.ୟୁ.-୧୯, ପି.ୟୁ.-୩୧, ଟି-୯, ଆଇ.ପି.ୟୁ.-୨-୩, ମାର୍ସ-୪୭୯, ଇନ୍ଦିରା, ଉର୍ଦ୍ଧ-ପ୍ରଥମ, ପ୍ରସାଦ, ଉଜାଲା
- ହରଡ଼ : ଭି.ଏଲ୍.-ହରଡ଼-୧, ପି.ଆର.ଜି.-୧୭୬, ମାନକ, ଏଲ୍.ଆର.ଜି.-୪୧, ଲକ୍ଷ୍ମୀ, ବି.ଆର.ଜି.-୫, ରାଜାବଲୋଚନ, ଆଇ.ପି.ଏ.-୨୦୩

ତୈଳବାଜ ଜାତୀୟ ଫସଲ

- ଚିନାବାଦାମ : ଟି.ଜି.-୩୮, ସ୍ମୃତି, ଟି.ଏ.ଜି.-୨୪, ଟି.ଏମ୍.ଭି.-୨, ଜି.ପି.ବି.ଡି.-୪, ଆଇ.ସି.ଜି.ଭି.-୯୧୧୧୪, ଜେ.ଏଲ୍.-୨୪, କାଦ୍ରୀ-୬, ଟି.ଜି.-୩୭-ଏ, ଟି.ପି.ଜି.-୪୧, ଧରଣୀ
- ରାଶି : ଉମା, କଳିକା, ପ୍ରାଚୀ, ନିର୍ମଳା ଏବଂ ଜି.ଟି.-୨, ଜି.ଟି.-୧୦ (ଧଳା ରାଶି)
- ସୂର୍ଯ୍ୟମୁଖୀ : କେ.ବି.ଏସ୍.ଏର୍.-୧, କେ.ବି.ଏସ୍.ଏର୍.-୪୪, ମୋରଡେନ
- ଅଳସୀ : ଜି.ଏ.-୧୦, ଜେ.ଏନ୍.ସି.-୬, କେ.ବି.ଏନ୍.-୧, ଡି.ଏନ୍.ସି.-୧୧, ଜେ.ଏନ୍.ଏସ୍.-୩୦, ଆଇ.ପି.ଜି.ଏନ୍.-୮୦୪

କପା:

- କ) କପା ଫସଲର ଆୟତନ ୧.୬୯ ଲକ୍ଷ ହେକ୍ଟରରୁ ୧.୮୦ ଲକ୍ଷ ହେକ୍ଟରକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ।
- ଖ) ଫସଲର ଉତ୍ପାଦନ ୪.୯୪ ଲକ୍ଷ ଗାଣ୍ଡିରୁ ୫.୨୪ ଲକ୍ଷ ଗାଣ୍ଡିକୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଇବା ।
- ଗ) ଜୈବିକ କପା ଚାଷର ଆୟତନ ବୃଦ୍ଧି କରାଇବା ।
- ଘ) ସମନ୍ୱିତ ଫସଲ ପରିଚାଳନା ଅଧିକ ଘନତ୍ୱ ବିଶିଷ୍ଟ କପାଚାଷ ଏବଂ ଅନ୍ତଃଫସଲ ଚାଷକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବା ।

- ଡ) ଉପଯୁକ୍ତ ଭିଡିଓଫିର ବିକାଶ ସହ କପାର ଉଚିତ୍ ବିକ୍ରିବଟା ଏବଂ ଚାଷୀକୁ ବଜାର ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବା ।
- ଚ) ସମନ୍ୱିତ କୀଟ ରୋଗ ପରିଚାଳନା ପଦ୍ଧତି ଗ୍ରହଣ କରିବା ।
- ଛ) ଡକ୍ଟର ଗୁଣାତ୍ମକ ମାନ ବୃଦ୍ଧି ସମ୍ପର୍କରେ ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି କରାଇବା ।

ନିମ୍ନ ପ୍ରଦତ୍ତ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଆପଣଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଦୃଷ୍ଟି ଆବଶ୍ୟକ

- ୧) ବିଭିନ୍ନ ସହାୟତା ବା ରିହାତି ପ୍ରଦାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସିଧାସଳଖ ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତାରେ ଜମା (DBT)ପାଇଁ ଦୃଢ଼ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ।
- ୨) ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରାପ୍ତ କୃଷି ସାମଗ୍ରୀ ବିକ୍ରେତା ମାନଙ୍କର ନିୟୁକ୍ତି ବୃଦ୍ଧି କରାଇବା । ବିହନ ଓ ସାର ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତରେ ଅନ୍ତତଃ ଜଣେ ବିକ୍ରେତା ଓ ଜୀବନାଶକ ପାଇଁ ୨ଗୋଟି ପଞ୍ଚାୟତରେ ଅନ୍ତତଃ ଜଣେ ବିକ୍ରେତା ନିୟୁକ୍ତ କରିବା ।
- ୩) କୋଭିଡ୍-୧୯ ଜନିତ ତାଲାବନ୍ଦ ହେତୁ କୃଷି ସାମଗ୍ରୀ ଯୋଗାଣ ଶୃଙ୍ଖଳରେ ବାଧାସୃଷ୍ଟି ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି । ଏଥିପ୍ରତି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଦୃଷ୍ଟି ଦେବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି । କୃଷି ସଂପ୍ରସାରଣ ସେବା ପ୍ରତ୍ୟେକ କୋଣ ଅନୁକୋଣରେ ପହଞ୍ଚିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି । ଅନେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ତାଲି, ତୈଳବୀଜ ଓ ପନିପରିବା ଫସଲର ଅମଳ ଜାରି ରହିଛି । ଏହାର ସଠିକ୍ ବଜାର ସଂଯୋଗୀକରଣ ଏବଂ ଉଚିତ୍ ମୂଲ୍ୟ ପାଇବାରେ କୃଷକମାନଙ୍କୁ ସହାୟତା କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି ।
- ୪) ସାମାଜିକ ଦାୟିତ୍ୱବୋଧ ସହ ସାମାଜିକ ଦୂରତ୍ୱ ରକ୍ଷା କରି କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରକୁ କଟକଣାମୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ।
- ୫) କରୋନା ଭୁତାଣୁ ଜନିତ ସଂକ୍ରମଣ ହେତୁ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ଅସାଧାରଣ ପରିସ୍ଥିତିର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବା ପାଇଁ କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିୟୋଜିତ ସମସ୍ତେ ପ୍ରତିବନ୍ଧିତ ସହ ଲଢ଼େଇ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକ ।
- ୬) କୃଷକମାନେ ଏହି ଅସାଧାରଣ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଅସୁବିଧାର ସମ୍ମୁଖୀନ ନହେବା ପାଇଁ ଫସଲବୀମା, ମୃତ୍ତିକା ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କାର୍ତ୍ତ ସଂପର୍କରେ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କୁ ଅବଗତ ଓ ସଚେତନ କରାଇବାର ଆବଶ୍ୟକ ।
- ୭) ଆଦିବାସୀ ଅଞ୍ଚଳରେ ପୃଷ୍ଠି ଶସ୍ୟର ଚାଷ ପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଯୋଜନାର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯିବ ।
- ୮) କୃଷକଙ୍କ ଜୀବିକା ଏବଂ ଆୟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ସହାୟତା (KALIA), କୃଷି ଯାନ୍ତ୍ରିକୀକରଣ, ମୃତ୍ତିକା ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପରିଚାଳନା, ଜଳନିଧି, ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଫସଲ ବୀମା ଯୋଜନା (PMFBY), ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ କୃଷି ସିଞ୍ଚାଇ ଯୋଜନା (PMKSY), ଜାତୀୟ ଉଦ୍ୟାନକୃଷି ମିଶନ (NHM), ବୃଷ୍ଟିପୁଷ୍ଟ ଅଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ (RAD), ସମନ୍ୱିତ ଜଳବିଭାଜିକା ପରିଚାଳନା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (IWMP), ପରମ୍ପରାଗତ କୃଷି ବିକାଶ ଯୋଜନା (PKVY), ପୂର୍ବାଞ୍ଚଳ ରାଜ୍ୟର ସବୁଜ ବିପ୍ଳବ (BGREI), ଜାତୀୟ ଖାଦ୍ୟ ନିରାପତ୍ତା ମିଶନ (NFSM), ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ କୃଷି ବିକାଶ ଯୋଜନା (RKVY) ଆଦି ପ୍ରମୁଖ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗୁଡ଼ିକର ସଫଳ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ସଠିକ୍ ଓ ଉପଯୁକ୍ତ ପରିଚାଳନା କରାଯିବ ।
- ୯) ଅଧିକାଂଶ ଅଣରଣୀ ଚାଷୀଙ୍କୁ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଫସଲ ବୀମା ଯୋଜନାରେ ବୀମାଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା କରାଯିବ ।

ବିହନ

ଖରିଫ୍ ୨୦୨୦ ରତୁରେ ୫.୫୭ ଲକ୍ଷ କିଣ୍ଟାଲ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଉପଯୁକ୍ତ ଗୁଣାତ୍ମକ ମାନର ପ୍ରମାଣିତ ବିହନ ଯୋଗାଇବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି । ବିଶେଷ କରି ମୌସୁମୀ ଆରମ୍ଭରେ ଯେଉଁ ଅଞ୍ଚଳ ଗୁଡ଼ିକରେ ଯୋଗାଯୋଗ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ହୋଇଯିବାର ଆଶଙ୍କା ଥାଏ ସେହି ସବୁ ଅଞ୍ଚଳରେ ବିହନ ଆଗୁଆ ମହଜୁଦ କରି ରଖିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ଜିଲ୍ଲାଝାରୀ ବିଭିନ୍ନ ବିହନ ଯୋଗାଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପରିଶିଷ୍ଟ-୨ରେ ଦିଆଯାଇଛି । ବିହନର ଗୁଣବତ୍ତା ପାଇଁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି ।

ଗୁଣାତ୍ମକ ବିହନର ଆବଶ୍ୟକତା ମେଣ୍ଟାଇବା ପାଇଁ, ବିହନ ଗ୍ରାମ ଯୋଜନାରେ ବିହନ ଉତ୍ପାଦନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ । ଜିଲ୍ଲାଝାରୀ ଏବଂ ଫସଲଝାରୀ ବିହନ ଉତ୍ପାଦନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପରିଶିଷ୍ଟ-୩ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।

ରାସାୟନିକ ସାର

ଖରିଫ୍ ରତୁରେ ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ୮୧ କି.ଗ୍ରା. ଖାଦ୍ୟସାର (ଯବକ୍ଷାରଜାନ+ଫସ୍ଫରସ୍+ପଟାସ୍) ବ୍ୟବହାର କରିବା ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଛି । ଏଥିପାଇଁ ୪.୬୬ ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଖାଦ୍ୟସାର ଆବଶ୍ୟକ । ମୃତ୍ତିକା ପରୀକ୍ଷା ଅନୁମୋଦନ ଅନୁଯାୟୀ ସମନ୍ୱିତ ଖାଦ୍ୟସାର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ସବୁଜିତ ସାର ପ୍ରୟୋଗ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯିବ ।

ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ରାସାୟନିକ ସାର ଆଗୁଆ ଗଚ୍ଛିତ ରଖିବା ପାଇଁ ଦୃଢ଼ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବ । ଖରିଫ୍ ରତୁରେ ବିଶେଷ କରି ସାରର ଅଧିକ ଆବଶ୍ୟକତା ସମୟରେ କଳାବଜାରୀ ରୋକିବା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ନିଆଯିବ । ଜିଲ୍ଲାଝାରୀ ସାର ବିତରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପରିଶିଷ୍ଟ-୪ରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଫସଲର ଅନିଷ୍ଟକାରୀ କୀଟ ରୋଗ

ଆଧୁନିକ ବୈଜ୍ଞାନିକ କୃଷି ପ୍ରଣାଳୀ ସହିତ ଫସଲରେ ଅନିଷ୍ଟକାରୀ କୀଟ ରୋଗର ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ ଅଧିକ ଦେଖାଦେଇଛି । ଏଥିପାଇଁ ସମୟାନୁବର୍ତ୍ତୀ ସଂରକ୍ଷଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗ୍ରହଣ କରାଗଲେ ହିଁ ଫସଲକୁ ଆଶାନୁରୂପ ଅମଳ ମିଳିପାରିବ । ଏହି ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଇ-ରୋଗ ଯୋକ ସର୍ବେକ୍ଷଣ, କୀଟ ରୋଗ ପରିଚାଳନା ଆଧୁନିକିକରଣ, ବିହନ ବିଶୋଧନ ଅଭିଯାନ, ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ ଜୀବନାଶକ ପ୍ରୟୋଗ ଭଳି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସମସ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ଗୁଡ଼ିକରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଛି । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକ ଦୃଢ଼ ଅନୁପାଳନ କରାଗଲେ ଫସଲରେ କୀଟରୋଗ ଆକ୍ରମଣ ଆର୍ଥିକ ଦେହଳୀ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ରହିବ । ଆପଣଙ୍କ ଜିଲ୍ଲାରେ କୀଟ ରୋଗ ଆକ୍ରମଣର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ଥାନ ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଦୃଷ୍ଟି ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଜୀବନାଶକରେ ଗୁଣବତ୍ତା ଓ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନକୁ ଧ୍ୟାନ ଦିଆଗଲେ ଅନୁପଯୁକ୍ତ ଜୀବନାଶକର ବ୍ୟବହାର ଉପରେ କଟକଣା ଲାଗିପାରିବ । ଏହାଛଡ଼ା ଆପଣଙ୍କ ଜିଲ୍ଲାରେ ମଧ୍ୟ ଅଧିକ ଜୀବନାଶକ ବିକ୍ରେତା ନିୟୁକ୍ତି କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି ।

ଜଳସେଚନ

ନିର୍ଦ୍ଧିତ ଜଳସେଚନ ଅଧିକ ଅମଳର ଚାବିକାଠି । ସେଚାଞ୍ଚଳ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ ୨୦୨୦ ମସିହାରେ ରାଜ୍ୟରେ ଜଳନିଧି-୧ ଯୋଜନାରେ ୩୧୩୭ ଗୋଟି ଘରୋଇ ଉଠାଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ ଜଳନିଧି-୨ ଯୋଜନାରେ ୫୪୦୦ ପୁଞ୍ଜି ଉଠାଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ସ୍ଥାପନାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯାଇଛି । ସେହିପରି ସବୁଜ ଶକ୍ତିକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ପାଇଁ ୪୫୦୦

ଗୋଟି ସୌର ଶକ୍ତିଚାଳିତ ପମ୍ପସେଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯାଇଛି । ଜିଲ୍ଲାଝୁରୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପରିଶିଷ୍ଟ-୫ରେ ଦିଆଯାଇଛି । ଏହି ଉଠା ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଓ ସୌର ଶକ୍ତିଚାଳିତ ପମ୍ପସେଟ୍ ଗୁଡ଼ିକ ସ୍ଥାପନା ପାଇଁ ପିଏମ୍-କୃଷ୍ଣମ ଯୋଜନାର ସହାୟତା ନେବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯାଇଛି । ଠିକ୍ ସମୟରେ ସେଚନକ ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ଆପଣଙ୍କ ଜିଲ୍ଲାର ଜଳସଂପଦ ବିଭାଗର ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ସହ ଯୋଗାଯୋଗ କରିବାକୁ ଆପଣଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ ।

କୃଷି ଯାନ୍ତ୍ରିକୀକରଣ

କୃଷି ଯାନ୍ତ୍ରିକୀକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦିଆଯାଇଛି । ବିଭିନ୍ନ ରିହାତି ମାଧ୍ୟମରେ କୃଷି ଯନ୍ତ୍ରପାତି କ୍ରୟକରି ବ୍ୟବହାର କରିବା ପାଇଁ କୃଷକମାନଙ୍କୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରାଯିବ । ଜିଲ୍ଲାଝୁରୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପରିଶିଷ୍ଟ-୬ରେ ଦିଆଯାଇଛି । କୃଷି ସେବା କେନ୍ଦ୍ର ସହିତ କୃଷି ଯନ୍ତ୍ରପାତି ବ୍ୟାଙ୍କ / ଭଡ଼ା ସୁତ୍ରରେ କୃଷି ଯନ୍ତ୍ରପାତି ବ୍ୟବହାର କେନ୍ଦ୍ର ସ୍ଥାପନା କରାଯାଇ କୃଷକମାନଙ୍କୁ ଭଡ଼ା ସୁତ୍ରରେ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କୃଷି ଯନ୍ତ୍ରପାତି ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇବା ରାଜ୍ୟ କୃଷି ନୀତି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଯୋଜନାରେ ଏହି ସବୁ କେନ୍ଦ୍ର ସ୍ଥାପନା ପାଇଁ ପ୍ରୟାସ କରାଯିବ ।

କୋଭିଡ୍-୧୯ ସ୍ଥିତିରେ କୃଷକମାନଙ୍କ ପାଖରେ ଶ୍ରମଶକ୍ତିର ଅଭାବ ହେତୁ କୃଷି ଯନ୍ତ୍ରପାତିର ବ୍ୟବହାର ବଢ଼ାଇବା ପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବ ।

ଉଦ୍ୟାନକୃଷି

କୃଷକମାନଙ୍କ ଆୟ ଦ୍ୱିଗୁଣିତ କରିବା ଦିଗରେ ଉଦ୍ୟାନକୃଷି କ୍ଷେତ୍ରର ପ୍ରମୁଖ ଭୂମିକା ରହିଛି ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ଏହି କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯିବ । ସମନ୍ୱିତ ଉଦ୍ୟାନକୃଷି ବିକାଶ ମିଶନ (ଜାତୀୟ ଉଦ୍ୟାନକୃଷି ମିଶନ) ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଉଦ୍ୟାନ କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅନେକ ଉନ୍ନତି ସାଧନରେ ସଫଳ ହୋଇଛି । ଖରିପ୍ ୨୦୨୦ରେ ଫଳଚାରା ରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ, ଅମଳ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ, ଫୁଲଚାଷ, ଚାରା ରୋପଣ, ସୁରକ୍ଷିତ ଫୁଲଚାଷ, ଜୈବିକ କୃଷି, ଶୀତଳ ଶୁଙ୍ଖଳ, ବିପଣନ, କୃଷିଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ଇତ୍ୟାଦି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସମନ୍ୱିତ ଉଦ୍ୟାନକୃଷି ଉନ୍ନୟନ ମିଶନ, ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ କୃଷି ସିଞ୍ଚାଇ ଯୋଜନା, ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଫଳ ଚାଷ ଆଧାରିତ ଯୋଜନା, ଜାତୀୟ ତାଳତେଲ ମିଶନ ଆଦି ମାଧ୍ୟମରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କରାଯିବ । ଏସବୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିବାରୁ ଏସବୁର ସଫଳ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଦୃଷ୍ଟି ଦିଆଯିବ । ଚଳିତ ବର୍ଷ ବିଭିନ୍ନ ପନିପରିବା ଉତ୍ପାଦନ, ପାନ, କଦଳୀ, ମିଠା କମଳା, ଲିଚୁ ଓ ନଡ଼ିଆ ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯିବ ।

୨୦୨୦-୨୧ବର୍ଷରେ ଉଦ୍ୟାନକୃଷି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଧ୍ୟାନ

- ▶▶ ଅଣ ମିଶନ ଉଦ୍ୟାନକୃଷି ଜିଲ୍ଲାମାନଙ୍କରେ ୨୫୦ ହେକ୍ଟର ଫଳ ଚାଷ କରାଯିବ ।
- ▶▶ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଜିଲ୍ଲାମାନଙ୍କରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଫଳ ଚାଷ ଯୋଜନାରେ ୪୦୦ ହେକ୍ଟର ଜମିରେ ନଡ଼ିଆ ଚାଷ କରାଯିବ ।
- ▶▶ ୫ଗୋଟି ଜିଲ୍ଲାରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଫଳ ଚାଷ ଯୋଜନାରେ ୨୫୦୦ ପାନ ବରଜ ସୃଷ୍ଟି କରାଯିବ ।
- ▶▶ ସେହିଭଳି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଫଳ ଚାଷ ଯୋଜନାରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଜିଲ୍ଲାମାନଙ୍କରେ ୫୦୦ ହେକ୍ଟର କଦଳୀ ଚାଷ କରାଯିବ ।
- ▶▶ ସାମଗ୍ରୀ ରିହାତି ଯୋଗାଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ୧୦ ଲକ୍ଷ ଫଳ ଚାରା ବଣ୍ଟନ କରାଯିବ ।
- ▶▶ ଆଳୁ, ପନିପରିବା ଓ ମସଲା ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ୧୦୦୦ ହେକ୍ଟର ଖରିପ୍ ପିଆଜ ଚାଷ କରାଯିବ ।
- ▶▶ ସେହି ଯୋଜନାରେ ୮୦୦ ହେକ୍ଟର ଖରିପ୍ ଆଳୁ ଚାଷ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ନିଆଯିବ ।

ସମନ୍ୱିତ ଉଦ୍ୟାନକୃଷି ଉନ୍ନୟନ ଯୋଜନା (ଜାତୀୟ ଉଦ୍ୟାନକୃଷି ମିଶନ)

ଏହି ଯୋଜନାରେ ନିମ୍ନମତେ ପ୍ରମୁଖ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗୁଡ଼ିକ ନିଆଯିବ ।

- ▶ ୫୨୫୫ ହେକ୍ଟରରେ ଆମ୍ବ, ଲିଚୁ ଓ ଚିପୁକଲଚର ଡାଲିୟ ଚାଷ କରାଯିବ ।
- ▶ ୭୫୦୦ ହେକ୍ଟର ସଙ୍କର ପନିପରିବା ଚାଷ ପାଇଁ ସହାୟତା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବ ।
- ▶ ୬୦୦ ହେକ୍ଟର ଜମିରେ ଅଦା, ହଳଦୀ ଓ ଗୋଲମରିଚ ଚାଷ କରାଯିବ ।
- ▶ ୨୫ ମେଟ୍ରିକଟନ କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ୭୦୦ ଗୋଟି ସ୍ୱଚ୍ଛ ମୂଲ୍ୟ ପିଆଜ ସାଇତା କୋଠି ସ୍ଥାପନା କରାଯିବ ।
- ▶ ୨୫୦୦ ହେକ୍ଟର ଜମିରେ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ ଆଛାଦ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ନିଆଯିବ ।
- ▶ ୧୨୫୦୦୦ ବର୍ଗମିଟରରେ ପାଇପ ଯୁକ୍ତ ପଲି ହାଇଡ୍ରୋ / ଜାଲି ଛାୟା ଗୃହ ସ୍ଥାପନା କରାଯିବ ।
- ▶ ସୁରକ୍ଷିତ ଭାବରେ ୧୦୦୦୦୦ ବର୍ଗମିଟରରେ ଫୁଲ ଚାଷ କରାଯିବ ।

ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଫସଲ (ଫଳଚାଷ) ପାନ ବରଜ, କଦଳୀ, କମଳା, ପିଜୁଳି, ଲିଚୁ, ଡାଲିୟ, ସପୁରୀ ଓ ନଡ଼ିଆ

ଫଳ ବଗିଚା ସ୍ଥାପନା ଓ ପରିଚାଳନାରେ କୃଷକମାନଙ୍କର ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥାଏ । ତେଣୁ ଫଳ ବଗିଚାର ସ୍ଥାପନା, ପରିଚାଳନା ଏବଂ ଉତ୍ତମ ଗୁଣାତ୍ମକ ମାନର ଆଶାନୁରୂପ ଫଳ ଅମଳ ପାଇଁ ସହାୟତା ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ରଖାଯାଇଛି । ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକ ପୁଞ୍ଜା / ଏକ ଚକିଆ ନିଆଯିବ ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ବଜାର ଚାହିଦା ଅନୁଯାୟୀ ସଠିକ୍ ଗୁଣାତ୍ମକ ମାନର ଉତ୍ପାଦନ, ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ କରିବା ଏବଂ ବଜାର ସଂଯୋଗାକରଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆବଶ୍ୟକ ବୈଷୟିକ ଜ୍ଞାନକୌଶଳ କୃଷକମାନଙ୍କର ଦକ୍ଷତାବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ କ୍ଷେତ୍ର କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ।

ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ କୃଷି ସିଞ୍ଚାଇ ଯୋଜନା

‘ରୁଦାଏ ଜଳ ଅଧିକ ଅମଳ’ - ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ୨୫୫୬୪ ହେକ୍ଟର ଜମିରେ ଅଣୁ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ସ୍ଥାପନା କରାଯିବ ।

ଖାଇବା ତେଲ ପାଇଁ ଜାତୀୟ ମିଶନ - ତାଳତେଲ

ଜଳସେଚନ ସୁବିଧା ଥିବା ପଡିତ ଜମିମାନଙ୍କରେ ୭୦୦ ହେକ୍ଟର ତାଳତେଲ ଲଗାଯିବାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ରହିଛି ।

କୃଷି ରଣ

ସହଜ ସୁଧରେ ଆବଶ୍ୟକ କୃଷି ରଣ ଯୋଗାଣ ଏକ ପ୍ରମୁଖ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ । କରୋନା ମହାମାରୀ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସ୍ଥିତିରେ କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଗତିଶୀଳ କରିବା ପାଇଁ କୃଷି ରଣର ଆବଶ୍ୟକତା ଜରୁରୀ । ଓଡ଼ିଶାର ସମୁଦାୟ କୃଷି ରଣର ୬୫% କେବଳ ସମବାୟ କ୍ଷେତ୍ର ହିଁ ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ । ୨୦୧୯ ଖରିଫ୍ ଋତୁରେ ୭୩୩୦.୫୬କୋଟି ଟଙ୍କାର ରଣ ୧୭,୯୧,୮୯୮ ଜଣ କୃଷକଙ୍କୁ ଯୋଗାଇ ଦିଆ ଯାଇଥିଲା । ସେହିପରି ଖରିଫ୍ ୨୦୨୦ରେ ୭୫୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କାର କୃଷି ରଣ ସମବାୟ କ୍ଷେତ୍ର ଯୋଗାଇ ଦେବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଛି । ଜିଲ୍ଲା କେନ୍ଦ୍ର ସମବାୟ ବ୍ୟାଙ୍କଦ୍ୱାରା କୃଷି ରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପରିଶିଷ୍ଟ-୭ରେ ଦିଆଯାଇଛି

ଏବଂ ଜିଲ୍ଲାସ୍ତରୀୟ କୃଷି ରଣ ଯୋଗାଣ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପରିଶିଷ୍ଟ-୮ରେ ଦିଆଯାଇଛି । ଗ୍ରାମ୍ୟ ବ୍ୟାଙ୍କ ଏବଂ ବ୍ୟବସାୟିକ ବ୍ୟାଙ୍କ ଗୁଡ଼ିକୁ କୃଷକମାନଙ୍କର ଆବଶ୍ୟକତା ପାଇଁ ଅଧିକ ରଣ ଯୋଗାଣ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇବାକୁ ସ୍ଥିର ହୋଇଛି ।

ଫସଲ ବୀମା

ଫସଲ ବୀମା କୃଷକମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ପାଦନ ସମୟରେ ବିଭିନ୍ନ ଦୁର୍ଭିପାକ ଜନିତ କ୍ଷତିକୁ ଭରଣା କରିବା ପାଇଁ ସାହସ ଯୋଗାଇଥାଏ । ସେଥିପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ବିଭିନ୍ନ ଦୁର୍ଭିପାକ ଜନିତ ଧରଣର କାର୍ଯ୍ୟ ଯଥା- ବୁଣାବୁଣି ନହୋଇ ପାରିବା, ଫସଲ ବୃଦ୍ଧି ଅବସ୍ଥାର କ୍ଷତି, ଅମଳ ପରବର୍ତ୍ତୀ କ୍ଷତି ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ ଦୁର୍ଭିପାକ ଜନିତ କ୍ଷତିକୁ ବୀମାଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଫସଲ ବୀମା ଯୋଜନାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ।

ୱାରିଫ୍ ୨୦୨୦ରେ ଧାନ, ମକା, ଚିନାବାଦାମ, କପା, ହରଡ଼, ଅଦା ଓ ହଳଦୀ ଏହିଭଳି ୮ଗୋଟି ପଞ୍ଜିକୃତ ଫସଲ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଫସଲ ବୀମା ଯୋଜନାର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଛି । ଚଳିତ ବର୍ଷ ରଣୀ ଓ ଅଣରଣୀ ଉଭୟ ପ୍ରକାରର କୃଷକଙ୍କ ପାଇଁ ଫସଲ ବୀମା ଇଚ୍ଛାଧୀନ ହିଁ କରାଯାଇଛି । ବୀମାଭୁକ୍ତ ହେବା ପାଇଁ କୃଷକମାନେ ଧାନ, ମକା, ହରଡ଼ ଓ ଚିନାବାଦାମ ପାଇଁ ବୀମା ରାଶିର ଶତକଡ଼ା ୨ଭାଗ ଓ କପା, ହଳଦୀ ଏବଂ ଅଦା ପାଇଁ ବୀମା ରାଶିର ଶତକଡ଼ା ୫ଭାଗ ପ୍ରିମିୟମ୍ ପ୍ରଦାନ କରିବେ । ଅବଶିଷ୍ଟ ପ୍ରିମିୟମ୍ ରିହାତି ଆକାରରେ କେନ୍ଦ୍ର ଓ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ସମାନ ଭାବରେ ବହନ କରିବେ । ପ୍ରିମିୟମ୍ ଦାଖଲର ଶେଷ ସୀମା ୩୦ ଲକ୍ଷ ୨୦୨୦ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି ।

ୱାରିଫ୍ ୨୦୨୦ ପାଇଁ ସମୁଦାୟ ଫସଲର ୪୦% ଆୟତନ ଏବଂ ୧୦ ଲକ୍ଷ ଅଣରଣୀ କୃଷକଙ୍କ ସହ ସମୁଦାୟ ୨୫ ଲକ୍ଷ କୃଷକଙ୍କୁ ବୀମାଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯାଇଛି । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସମ୍ପନ୍ନରେ ବ୍ଲକ ଓ ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରରେ ବ୍ୟାପକ ସଚେତନତା ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯାଇଛି ଏବଂ ଅଣରଣୀ ଚାଷୀମାନଙ୍କୁ ବୀମାଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ବିଶେଷ କରି ଫସଲ କାଟ ଓ କ୍ଷତି ଆକଳନ ପାଇଁ ସମନ୍ୱିତ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବ ।

କୃଷି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ସଂଖ୍ୟାଧିକ ଜନସାଧାରଣଙ୍କର ଜୀବିକା ନିର୍ବାହର ପନ୍ଥା । କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରଗତି ହିଁ ରାଜ୍ୟର ପ୍ରଗତିର ଚାବିକାଠି । ସମସ୍ତ ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କୁ କୃଷକମାନଙ୍କୁ ଆୟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟାସ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । କରୋନା ଭୁତାଣୁ ସଂକ୍ରମଣ ଜନିତ ସ୍ଥିତିକୁ ଦୃଢ଼ତାର ସହିତ ମୁକାବିଲା କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉତ୍ପାଦନ ଅନୁକୂଳ ସ୍ଥିତି ଉତ୍ପନ୍ନ କରିବା ପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଦୃଢ଼ ପଦକ୍ଷେପ ନେବାକୁ ହେବ । କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ପାଇଁ ଆପଣଙ୍କ ଦୃଢ଼ ଏବଂ ଦକ୍ଷ ନେତୃତ୍ୱ ତଥା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକ ସମୟୋପଯୋଗୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟତନ ଓ ପରିଚାଳନା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ବିଶେଷ ସହାୟକ ହେବ ।

ମୁଖ୍ୟ ଶାସନ ସଚିବ

ଓ ମୁଖ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ କମିଶନର, ଓଡ଼ିଶା

ଜ୍ଞାପକ ସଂଖ୍ୟା ୭୧୩୩ /କୃଷି ତା ୦୫.୦୫.୨୦୨୦ ରିଖ

ଏହାର ଏକକିତା ନକଲ ମାନ୍ୟବର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପ୍ରମୁଖ ଶାସନ ସଚିବ / ସମସ୍ତ ମାନ୍ୟବର ମନ୍ତ୍ରୀ ଓ ରାଷ୍ଟ୍ରମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସଚିବ, ମାନ୍ୟବର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଓ ମନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଅବଗତି ପାଇଁ / ସମସ୍ତ ମନ୍ତ୍ରୀ ଓ ରାଷ୍ଟ୍ର ମନ୍ତ୍ରୀ / ସମସ୍ତ ମାନ୍ୟବର ବିଧାୟକ/ ରାଜସ୍ୱ ବୋର୍ଡ଼ ସଦସ୍ୟ, କଟକ/ ଉନ୍ନୟନ କମିଶନର / କୃଷି ଉତ୍ପାଦନ କମିଶନର / ପ୍ରମୁଖ ଶାସନ ସଚିବ, ଜଳ ସମ୍ପଦ ବିଭାଗ / ରାଜସ୍ୱ ଓ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚାଳନା ବିଭାଗ / ପଞ୍ଚାୟତିରାଜ ଓ ପାନୀୟଜଳ ଯୋଗାଣ ବିଭାଗ / ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଓ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ତଥା ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଓ ଅନଗ୍ରସର ଶ୍ରେଣୀ କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗ / କୁଳପତି, ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ଓ ବୈଷୟିକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ / କମିଶନର ତଥା ଶାସନ ସଚିବ, ସମବାୟ ବିଭାଗ / ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, କୃଷି ଓ ଖାଦ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ, ଓଡ଼ିଶା / ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଉଦ୍ୟାନକୃଷି / ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ମୃତ୍ତିକା ସଂରକ୍ଷଣ ତଥା ଜଳବିଭାଜିକା ଉନ୍ନୟନ ମିଶନ/ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, କୃଷି ବିପଣନ / କମିଶନର, ସେଝଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ ସଂସ୍ଥା / ସମସ୍ତ ରାଜସ୍ୱ ଖଣ୍ଡ କମିଶନର / ମୁଖ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ରୀ, ଜଳସେଚନ / ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଜାତୀୟ ଧାନ ଗବେଷଣା କେନ୍ଦ୍ର, କଟକ / ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଭାରତୀୟ ଜଳପରିଚାଳନା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ, ଭୁବନେଶ୍ୱର / ନିବନ୍ଧକ, ସମବାୟ ସମିତି ସମୂହ, ଓଡ଼ିଶା / ପରିଚାଳନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, କୃଷି ପ୍ରୋସାହନ ଓ ପୁଞ୍ଜି ଲଗାଣ ନିଗମ/ ପରିଚାଳନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ବିହନ ନିଗମ, ଭୁବନେଶ୍ୱର/ ପରିଚାଳନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ଶିଳ୍ପ ନିଗମ, ଭୁବନେଶ୍ୱର / ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସମବାୟ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ / ଓସକାର୍ଡ ବ୍ୟାଙ୍କ୍/ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ବିହନ ଓ ଜୈବ ଉତ୍ପାଦ ପ୍ରମାଣନ ସଂସ୍ଥା, ଭୁବନେଶ୍ୱର / ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଇମେଜ୍ / ଗବେଷଣା ଓ ସଂପ୍ରସାରଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ଓ ବୈଷୟିକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟଙ୍କ ଅବଗତି ଓ ବିହିତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ପ୍ରମୁଖ ଶାସନ ସଚିବ

କୃଷି ଓ କୃଷକ ସଶକ୍ତିକରଣ ବିଭାଗ

ଜ୍ଞାପକ ସଂଖ୍ୟା ୭୧୩୪ /କୃଷି ତା ୦୫.୦୫.୨୦୨୦ ରିଖ

ଏହାର ଏକକିତା ନକଲ ସମସ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଜିଲ୍ଲା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ସଂସ୍ଥା / ସମସ୍ତ ମୁଖ୍ୟ ଜିଲ୍ଲା କୃଷି ଅଧିକାରୀ / ସମସ୍ତ କୃଷି ଜିଲ୍ଲା ଅଧିକାରୀ/ ସମବାୟ ସମିତି ସମୂହର ସମସ୍ତ ଉପ ନିବନ୍ଧକ / କୃଷି ଓ କୃଷକ ସଶକ୍ତିକରଣ ବିଭାଗର ସମସ୍ତ ଅଧିକାରୀ ମାନଙ୍କ ଅବଗତି ଓ ବିହିତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରେରଣ କରାଗଲା ।

ପ୍ରମୁଖ ଶାସନ ସଚିବ

କୃଷି ଓ କୃଷକ ସଶକ୍ତିକରଣ ବିଭାଗ

Shri Asit Kumar Tripathy, IAS
Chief Secretary, Odisha

Phone(0674) 2536700/
(0674)2534300
Fax: (0674) 2536660
e-mail- csori@nic.in

No.AGFG-I-11/2019 - **7132**
Bhubaneswar, dated the 5th May 2020

To

All Collectors

Sub: Kharif Campaign 2020.

Madam / Sir,

Agriculture plays a vital role in the socio-economic wellbeing of majority of the populace in the state. The sector has suffered a setback during Rabi & Summer cropping seasons and the preparations for ensuing Kharif season on account of the unprecedented pandemic of COVID19 across the globe. In this back drop we have a stupendous task ahead of putting the farm sector back in track through meticulous crop planning and extension backstopping besides appropriate market linkage.

Kharif happens to be the most important cropping season of the state. Our farmers and the extension machinery of the Govt. have done a commendable job in past and now have an opportunity before us to stand by our farmers in this odd hour for ensuring a better harvest.

An ambitious programme for producing 96 lakh MT of food grains has been drawn up anticipating a 96% normal monsoon during Kharif 2020. Agriculture has proven to be one of the most resilient sectors in spite of various natural calamities faced in the past and shall continue to be so. However, the government machinery needs to be ready and vigilant for any unforeseen situations that might arise for taking up appropriate contingent measures.

GENERAL STRATEGIES

- ⇒ Diversification to horticultural and value added crops
- ⇒ Promoting agri-entrepreneurship and private investment in agriculture.

- ⇒ Increased Direct Benefit Transfer in order to ensure greater transparency.
- ⇒ Increased use of ICT in agriculture.
- ⇒ Exploitation of ground and surface water potential through establishment of captive irrigation facilities; Shallow Tube Wells, Dug wells, River Lift Irrigation Points, Deep Bore wells, large Community lift irrigation projects, Cluster bore wells and farm ponds.
- ⇒ Crop substitution in highlands with more remunerative crops and utilizing rice fallows by growing pulses and oilseeds with supplemental irrigation.
- ⇒ Promotion of organic farming and Integrated Farming for sustainable crop husbandry.
- ⇒ Collaborate with National and International Institutions of repute for imbibing cutting edge modern technology and promote their adoption.
- ⇒ Enhancing seed replacement rate & varietal replacement through seed production programmes and partnering with institutions of repute.
- ⇒ Ensuring efficient distribution of quality seeds through prepositioning suitable varieties and appointing adequate dealers (at least one in every Block by OSSC).
- ⇒ Distribution of soil health cards to farmers and promoting adoption of soil test based recommendations for management of soil health by balanced fertilizer use coupled with Integrated Nutrient Management.
- ⇒ Promote Farm mechanization to reduce cost of production and drudgery of labour besides ensuring timely agricultural operations.
- ⇒ Popularise pressurized irrigation systems to improve factor productivity of irrigation water.
- ⇒ Popularising energisation by Solar photo voltaic pumpsets dovetailing PM KUSUM.
- ⇒ Pest management through e-pest surveillance and adoption of Integrated Pest & Disease Management.
- ⇒ Strengthening of Agriculture Extension for effective transfer of technologies and delivery of different services to the farmers.
- ⇒ Enhancing production and productivity of crops through different interventions under various schemes being implemented.
- ⇒ Organizing massive awareness campaign on developmental programmes and technologies that need to be adopted.
- ⇒ Drought Proofing of water deficient areas

- ⇒ Strengthening and development of infrastructure for efficient extension.
- ⇒ Capacity building of farmers, extension functionaries and other stake holders.
- ⇒ Facilitating adequate crop loan.

CROP PRODUCTION

The targets for production and productivity of different crops during Kharif 2020 have been fixed as follows.

Crop	Area ('000 hect)	Productivity (Kg/ha)	Production ('000 tonnes/ bales*)
Rice	3650.00	2206	8051.83
Jowar	7.00	633	4.43
Bajra	3.00	623	1.87
Maize	270.00	3406	919.62
Ragi	140.00	924	129.36
Small millets	25.00	518	12.95
Total Cereals	4095.00	2227	9120.06
Arhar	150.00	1022	153.30
Mung	230.00	516	118.68
Biri	300.00	493	147.90
Cowpea	60.00	777	46.62
Other pulses	60.00	485	29.10
Total Pulses	800.00	620	495.60
Total Food Grains	4895.00	1964	9615.66
Groundnut	110.00	1930	212.30
Sesamum	200.00	410	82.00
Castor	10.00	640	6.40
Niger	60.00	443	26.58
Sunflower	1.00	1342	1.34
Total Oilseeds	381.00	863	328.62
Jute*	9.00	2528	126.40
Mesta*	10.00	902	50.11
Sunhemp*	6.00	945	31.50
Cotton**	180.00	495	524.12
Total Fibres	205.00	643	732.13

Crop	Area ('000 hect)	Productivity (Kg/ha)	Production ('000 tonnes/ bales*)
Sweet potato	35.00	9527	333.45
Other vegetables	525.24	12500	6565.50
Total Vegetables	560.24	12314	6898.95
Chilli	60.00	985	59.10
Turmeric	35.00	8100	283.50
Ginger	25.00	7900	197.50
Total Spices	120.00	4501	540.10
GRAND TOTAL	6161.24		
Sugarcane (Standing Crop)	18.76		
TOTAL CROPPED AREA	6180.00		

(*Production in '000Bales of 180Kg, **Production in '000Bales of 170Kg)

The district wise target is given at **Annexure-I**.

Crop specific production strategies are-

RICE

- i. Increasing Seed Replacement Rate by massive quality seed production under seed village programme and seed exchange programme.
- ii. Adopting mixed/ inter-cropping in uplands cultivated with paddy.
- iii. Encouraging farming system approach in predominantly paddy growing tracts.
- iv. Adopting sustainable and improved technologies; cultivation of Hybrid/ HYV Rice, popularization of IPM & INM techniques, Line showing/ transplanting, Green manuring, Water management etc.
- v. Infrastructure development; Establishment of seed storage godowns and seed processing plants etc state wide.
- vi. Collaborating with national and international institutions like NRRI & IRRI to promote screening and adoption of stress tolerant rice varieties to overcome the impact of natural calamities.
- vii. Keeping an appropriate Contingent Plan ready to meet weather aberrations.

PULSES AND OILSEEDS

- i. Raising of production of: Pulses to 4.75 lakh tonnes
Oilseeds to 2.66 lakh tonnes
- ii. Substitution of crops - Paddy by Arhar/ Mung/ Biri/ G.nut/ Sesamum.
- iii. Expansion of area through incentivizing cultivation of pulses & Oilseeds
- iv. Adoption of Mixed cropping; Arhar + G.nut, Arhar + Biri/ Mung, Arhar+Sesamum, Arhar + Paddy etc.
- v. Increasing Seed Replacement Rate.
- vi. Targeting Rice Fallows and increasing area under pulses & oilseeds with possible provision of supplemental irrigation.
- vii. Adoption of Integrated Nutrient Management.
- viii. Up-gradation of farmers' knowledge through demonstration and training.
- ix. Seed Village Programme under Groundnut & major pulses.
- x. Management of acid soils by application of Gypsum/ Paper Mill Sludge.
- xi. Application of bio-fertilizers like R. Culture & PSB in extensive manner.
- xii. Cultivation of identified and recommended High Yielding Varieties.

PULSES

Mung-	PDM-11, PDM-139, Sikha, K-851, TARM -1, IDM-2-14, Meha, Virat, IPM -2-3, LGG-460, OBG-52
Biri-	PU-35, PU-19, PU-31, T-9, IPU-2-3, Marsh-479, Indira Urd-Pratham, Prasad, Ujjala
Arhar-	VL-Arhar-1, PRG-176, Manak, LRG-41, Laxmi, BRG-5, Rajiv Lochan, IPA-203

OILSEEDS

G.nut -	TG-38, Smurti, TAG-24, TMV-2, GPBD-4, ICGV-91114, JL-24, Kadri-6, TG-37-A, TPG-41, Dharani
Sesamum -	Uma, Kalika, Prachi, Nirmala & white til like GT-2, GT-10.
Sunflower-	KBSH-1, KBSH-44, Modern
Niger -	GA-10, JNC-6, KBN-1, DNS-11, JNS-30, IPGN-804

COTTON

- i. Expansion of area from 1.69 lakh hectares to 1.80 lakh hectares.
- ii. Increasing production from 4.94 lakh bales during Kharif 2019 to 5.24 lakh bales.
- iii. Increasing area under Organic Cotton.
- iv. Adoption of Inter cropping, High Density Planting System and Integrated Crop Management practices.
- v. Improvement of marketing through Infrastructure and disseminating market information to farmers.
- vi. Adoption of Integrated Pest Management.
- vii. Creating awareness on fiber quality management.

The following needs your personal attention.

1. Utmost care need be taken for successful implementation of Direct Benefit Transfer (DBT) - in cash or kind, as applicable - for administering various subsidies and Assistance.
2. Sufficient number of input dealers should be appointed to cover every GP (at least @ one per GP for seeds/ fertiliser & one per 2 GPs for Pesticides) and adequate monitoring need be done for smooth distribution of all agri-inputs.
3. On account of COVID19 lockdown the input supply chain may be distorted to some extent and special care need be taken in this regard. The extension services must extend its outreach to every nook and corner. Harvest of some of the pulses, oilseeds and vegetables are going on and often get affected by lack of proper forward linkage. Due care must be taken in this regard for ensuring remunerative price for the farmers.
4. Exemptions and relaxations may be implemented for Agriculture sector while ensuring social distancing and social responsibility norms.
5. Extraordinary situation due to the Corona virus has to be met with a fighting spirit by the Agriculture sector and everyone has to rise to the occasion and perform.
6. Steps need to be taken so that the farmers do not suffer during this crisis. Crop insurance and Soil Health Card scheme, should be explained to each farmer.
7. Emphasis need be given for proper implementation of the scheme “Special Programme for promotion of Cultivation of Millets in Tribal Areas of the State”.

8. Different flagship programmes like KALIA, Farm Mechanisation, Soil Health Management, Jananidhi, Pradhan Mantri Fasal BimaYojana, Pradhan Mantri Krishi Sinchai Yojana, National Horticulture Mission, Rainfed Area Development, IWMP, Paramparagat Krishi Vikas Yojana, BGREI, NFSM, RKVY etc need be adequately monitored for their successful implementation
9. Attention should also be paid for enrolling maximum number of non-loanee farmers under crop insurance scheme (Pradhan Mantri Fasal Bima Yojana).

I would request you to pay personal attention to see that the maximum benefit of these schemes reaches the target farmers.

SEEDS

It is programmed to supply 5.57 lakh quintals of quality seeds of different crops during Kharif 2020. Arrangements have been made for prepositioning different quality seeds across the state, especially areas which become inaccessible after the onset of monsoon. The district and seed wise programme for the supply is given in **Annexure-II**. The seed quality need to be monitored and enforcement measures taken up at regular intervals.

In order to meet the seed requirement, seed production programme will be taken up through Seed Village Programme. The detail district-wise and crop-wise Seed production Programme has been given in **Annexure-III**.

FERTILIZER

The fertilizer requirement for the entire crop season is estimated at 4.66 lakhMTs of nutrients with a target to consume 81 kg nutrient (N+P+K) per hectare during Kharif 2020. Emphasis need be laid on balanced fertiliser use based on soil test recommendations and adoption of Integrated Nutrient Management (INM).

The prepositioning and availability of different type of fertilisers need to be monitored fervently. Proper enforcement mechanism should be ensured to curb black marketing, especially during peak periods of demand. The district wise fertiliser consumption programme is given in **Annexure-IV**.

PEST & DISEASES

Plant protection has grown with importance with greater penetration of modern crop husbandry. Thus, taking up timely plant protection measures is inevitable to reap a better harvest. Programmes like e-Pest Surveillance, modernisation of pest management, seed

treatment campaign, need-based plant protection etc are being implemented in all the districts of the state during Kharif 2020 to manage crop pest and diseases. These programmes should be monitored regularly for keeping the pest load below Economic Threshold Level (ETL). Special attention should be given for pest & disease endemic pockets in your district. Quality control and enforcement need to be in place to control trading of spurious pesticides in the market. Earnest drive need to be made to appoint sufficient pesticide dealers to cover every nook and corner of the state.

IRRIGATION

Assured irrigation is the road to higher production. There is a programme to enhance Irrigation potential through establishment of around 3137 nos. Individual private lift irrigation points (PLIPs) under JALANIDHI-I and 5400 nos. of Cluster LIPs under JALANIDHI-II. Besides, 4500 solar photo voltaic (SPV) pumpsets will be promoted to popularise green energy. The district wise programme is enclosed in **Annexure-V**. Special drive should be made for creation of these irrigation sources and popularising SPV pumpsets and rope in benefits under PM KUSUM. Further, you should coordinate with the Water Resources Department to ensure timely and adequate release of water for irrigation.

Special attention should also be given for increasing the cropping intensity in irrigated commands of major, medium, minor and lift irrigation projects by taking crops of appropriate duration coupled with water saving technologies involving the *Pani Panchayats/ Water Users Associations*. Suitable crop plans should be formulated for optimal use of available irrigation water.

FARM MECHANIZATION

Farm mechanization programme will continue to be our priority to promote use of various types of improved farm machineries and equipments among farmers through extending subsidy assistance. The district-wise programme is given in **Annexure-VI**.

Farm Machinery Banks/ Custom Hiring Centres of Appropriate Farm Equipments would be established in addition to Agro Service Centres in the state for providing easy access to the farmers for use of high cost farm machinery through custom hiring. Farmers should be encouraged to use their services and establish more such Centres availing subsidy under Agriculture Policy and other similar programmes. Special Drive should be made for availability of farm machineries and equipments to mitigate the shortage of labour during COVID 19 lockdown period.

HORTICULTURE SECTOR

Horticulture sector shall be a priority area in the development of the efforts directed towards doubling of Farmers' Income. Mission on Integrated Development of Horticulture (National Horticulture Mission) and other horticulture programmes have brought about progressive changes in the sector through adoption of improved technologies and greater investments. During Kharif 2020, development programmes on Fruit Plantations, Promotion of Post Harvest Technologies, Floriculture, Plantation crops, Protected floriculture, Organic Farming, Cold Chains, Marketing, Agro Processing etc under Mission on Integrated Development of Horticulture (MIDH), Pradhan Mantri Krishi Sinchayee Yojana (PMKSY), Special Fruit Specific Scheme, National Mission on Oil Palm will be taken up. The programmes being cost intensive, special attention should be given for their successful implementation through regular monitoring and tasking up the timely appropriate measures. During the year special emphasis will be given for development of Production Clusters in respect of cultivation of various vegetables including hybrid vegetables, Betelvine, Banana, Sweet Orange, Litchi and Coconut.

Thrust areas in horticulture sector during 2020-21

- ⇒ 250 Ha. will be taken up under Fruit plantation in Non-Mission Horticulture District Programme.
- ⇒ 400 Ha. Coconut will be planted in clusters in selected Districts under Special Fruit Specific Scheme.
- ⇒ 2500 Nos. of Betelvine (Boroj) will be established in clusters in five Districts under Special Fruit Specific Scheme.
- ⇒ 500 Ha of Banana will be established in clusters in selected Districts under Special Fruit Specific Scheme.
- ⇒ 10Lakh nos. planting material will be distributed under Input Subsidy scheme.
- ⇒ 1000 Ha. of Kharif Onion cultivation will be taken up under Development of Potato Vegetable and spices.
- ⇒ 800 Ha. of Kharif potato cultivation will be taken up under Development of Potato Vegetable and spices.

Mission on Integrated Development of Horticulture (National Horticulture Mission): -

Following major programmes will be taken up during 2020-21 Kharif-

- ⇒ 5225 Ha. of Fruit Plantation(Mango, Litchi and TC Pomogranate will be taken up.
- ⇒ Assistance will be provided for cultivation of Hybrid Vegetables 7500 Ha.

- ⇒ Spices like Ginger, Turmeric and Black pepper will be taken up in 600 Ha.
- ⇒ 700 nos. 25 Mt. Low Cost Onion storage Structure will be established.
- ⇒ 2500 Ha Plastic Mulching will be taken up.
- ⇒ 1,25,500Sqm. of Tubular Poly House / Shade Net House will be taken up.
- ⇒ 1,00,000Sqm. of floriculture will be promoted under protected structure.

Special Crop(Fruit) Specific Schemes- Betelvine, Banana, Orange, Guava, Litchi, Pomegranate, Pineapple and Coconut-

Farmers incur a huge expenditure during the establishment of fruit orchard and maintenance as well. So, it is proposed to provide assistance of all inputs for holistic development of fruit orchards with quality production and enhanced productivity. The projects will be taken up in clusters/ compact patches basis with proper awareness and capacity building of farmers through dissemination of appropriate technology, ensuring quality productions as per market standards, value addition and linking to market outlets under the supervision of specially designated Crop Specific field Officials.

Pradhana Mantri Krishi SinchayeeYojana (PMKSY):-

25564 Ha. of Micro Irrigation will be established in Horticultural crops under the component-“Per Drop More Crop”.

National Mission on Edible Oil-Oil Palm

700 Ha of Oil Palm plantation will be taken up in degraded waste land of the potential districts having irrigation facility.

FARM CREDIT

Adequate Farm credit at soft rates to farmers is of utmost importance during post pandemic outbreak for resurrecting the crop production system and cost intensive modern crop husbandry. The Cooperative credit sector accounts for 65% of the total crop loan in the state. In the Kharif 2019, Rs. 7330.56 crore was financed to 17,91,898 number of farmers against the target of Rs. 7500.00 crore. It has been programmed to provide crop loans to the tune of Rs. 7500.00 crores during Kharif 2020 in the Cooperative credit sector. The DCCB wise programme of crop loans for Kharif 2020 is given at **Annexure-VII** and district wise target of crop loans is given at **Annexure-VIII**. Besides, the Commercial Banks and Regional Rural Banks should also be persuaded to increase the quantum of institutional finance to the agricultural sector to meet the contingent credit requirement of the farmers.

CROP INSURANCE

Crop Insurance protects farmers from production risks those arise mainly from the vagaries of nature. Government is implementing Pradhan Mantri Fasal Bima Yojana (PMFBY) which indemnifies farmers against four types of risks i.e. prevented sowing/ planting risk, standing crop (sowing to harvesting), post-harvest losses and localized calamities and risks leading to crop loss.

During Kharif 2020, eight notified crops like paddy, maize, ragi, groundnut, cotton, arhar, turmeric and ginger are covered under PMFBY. Crop insurance is now voluntary for the farmers availing loan from Cooperatives, Commercial Banks and RRBs but is optional for non-loanee farmers. Actuarial premium is followed in the scheme but the farmers have to pay 2% premium of the sum insured for growing paddy maize, arhar and groundnut and 5% premium of the sum insured for crops like cotton, turmeric and ginger. The State Government and Central Government bear the balance subsidy. The cut-off date for debit of premium is 31st July, 2020.

This Kharif, it has been targeted to cover at least 25 lakh farmers including 10 lakh non-loanee farmers and 40% of gross cropped area. Steps are to be taken to create wide awareness and publicity under the programme of the PMFBY Scheme at Block and District level and special efforts need to be made to enhance enrolment of non-loanee farmers. Coordinated effort should also be made for proper loss assessment especially by conducting Crop Cutting Experiments (CCE) under Central mode of loss assessment.

Agriculture irrevocably continues to be the predominant livelihood option of majority of the population. Thus, development of the state has its roots in agriculture sector. It is needless to say that all-out efforts need to be made by each of the entities working in a mission mode towards multiplying farmers' income. The extraordinary situation arising due to the Coronavirus has to be met with a fighting spirit by the Agriculture sector and everyone has to rise to the occasion and perform. The government expects your able leadership, effective monitoring and timely implementation of various programmes that shall lead to achieve our envisaged goal.

**Chief Secretary &
Chief Development Commissioner,
Odisha**

Memo No. 7133 /Ag. Date 05.05.2020

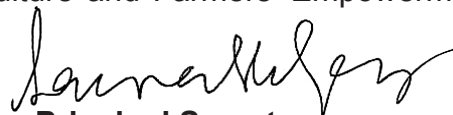
Copy to Principal Secretary to Chief Minister / P.S. to All Hon'ble Ministers, Minister of State for placing the circular before Chief Minister/ Minister & Ministers of State / All Hon'ble MLAs / Member, Board of Revenue, Cuttack/ Development Commissioner / Agriculture Production Commissioner / Principal Secretary, Water Resources Deptt. / Revenue & Disaster Management Deptt./ Panchayati Raj and DW Deptt. / ST & SC Development, Minorities & Backward Classes Welfare Deptt./ Vice Chancellor, OUAT/ Commissioner-cum-Secretary, Co-operation Deptt./ Director, Agriculture & Food Production, Odisha / Director, Horticulture /Director, Soil Conservation & Watershed Development/ Director Agricultural Marketing/ Commissioner, Command Area Development Agency / All RDCs / Chief Engineer, Irrigation / Director, ICAR-NRRI, Cuttack/ Director, ICAR-Indian Institute of Water Management, Bhubaneswar/ Registrar of Co-operative Societies, Odisha / M.D., APICOL / M.D., Odisha State Seed Corporation, Bhubaneswar / M.D., Odisha Agro-Industries Corporation, Bhubaneswar/ M.D., Odisha State Cooperative Bank / M.D., OSCARD Bank / Director, Odisha State Seeds & Organic Products Certification Agency, Bhubaneswar/ Director, IMAGE/ Dean, Research, OUAT for information and necessary action.

Principal Secretary,
Agriculture & Farmers' Empowerment
Department.

Memo No. 7134 /Ag. Date 05.05.2020

Copy forwarded to all Project Director of DRDAs / all CDAOs / all ADOs / all Deputy Registrar of Cooperative societies / all Officers of Agriculture and Farmers' Empowerment Department for information and necessary action.

Principal Secretary,
Agriculture & Farmers' Empowerment
Department.

DISTRICT WISE CROPPING PROGRAMME FOR KHARIF 2020

A=Area in '000Ha P=Production in '000 MT/Bales

Sl. No.	District	Total Rice												Jowar						Bajara						Maize					
		HYV			Hyb.			Total HYV			Local			Total			HYV/Local		Total		HYV/Local		Total		HYV/Local		Total				
		A	A	P	A	A	P	A	A	P	A	A	P	A	A	P	A	A	P	A	A	P	A	A	P	A	A	P			
1	Angul	83.00	0.60	83.60	187.22	7.60	9.77	91.20	196.99																						
2	Balasore	210.00	0.10	210.10	475.05	13.00	21.35	223.10	496.40																						
3	Baragarh	193.50	0.10	193.60	441.28	1.50	1.60	195.10	442.88																						
4	Bhadrak	160.00	0.60	160.60	328.55	7.50	11.35	168.10	339.90																						
5	Bolangir	160.00	5.00	165.00	377.47	4.00	5.15	169.00	382.62																						
6	Boudh	53.50	0.10	53.60	126.49	3.50	3.70	57.10	130.19																						
7	Cuttack	140.00	1.50	141.50	317.64	3.00	5.32	144.50	322.96																						
8	Deogarh	33.00	3.00	36.00	81.51	0.50	0.80	36.50	82.31																						
9	Dhenkanal	88.00	0.00	88.00	199.18	4.00	4.60	92.00	203.78																						
10	Gajapati	28.00	0.00	28.00	57.37	0.20	0.30	28.20	57.67																						
11	Ganjam	215.00	0.00	215.00	490.34	2.00	1.60	217.00	491.94																						
12	J.Singpur	92.00	0.00	92.00	204.90	3.00	2.58	95.00	207.48																						
13	Jajpur	106.00	0.00	106.00	225.59	8.00	12.10	114.00	237.69																						
14	Jharsuguda	47.00	2.00	49.00	90.45	0.00	0.00	49.00	90.45																						
15	Kalahandi	150.00	15.00	165.00	382.40	1.00	1.72	166.00	384.12																						
16	Kandhamal	33.00	0.50	33.50	67.93	5.00	9.84	38.50	77.77																						
17	Kendrapara	118.00	0.00	118.00	254.68	13.00	18.19	131.00	272.87																						
18	Keonjhar	134.00	23.00	157.00	359.32	6.00	10.69	163.00	370.01																						
19	Khurda	112.00	0.50	112.50	248.03	5.00	5.07	117.50	253.10																						
20	Koraput	65.00	20.00	85.00	185.42	4.00	2.90	89.00	188.32																						
21	Malkangiri	65.00	6.00	71.00	139.95	3.00	4.20	74.00	144.15																						
22	Mayurbhanj	277.00	0.00	277.00	621.15	18.00	32.28	295.00	653.43																						
23	Nabarangpur	45.00	45.00	90.00	202.52	5.00	8.00	95.00	210.52																						
24	Nayagarh	97.00	1.00	98.00	219.44	7.00	12.30	105.00	231.74																						
25	Nuapada	74.00	0.00	74.00	158.51	5.00	7.00	79.00	165.51																						
26	Puri	132.00	1.00	133.00	333.94	28.00	31.85	161.00	365.79																						
27	Rayagada	40.00	4.00	44.00	105.04	4.00	3.39	48.00	108.43																						
28	Sambalpur	100.00	5.00	105.00	243.76	0.60	0.18	105.60	243.94																						
29	Subarnapur	91.00	7.00	98.00	231.21	0.60	0.50	98.60	231.71																						
30	Sundargarh	182.00	5.00	187.00	434.01	17.00	33.15	204.00	467.16																						
	Odisha	3324.00	146.00	3470.00	7790.35	180.00	261.48	3650.00	8051.83	1.15	5.85	7.00	4.43	1.00	2.00	3.00	1.87	247.80	22.20	270.00	19.62										

continued.....

DISTRICT WISE CROPPING PROGRAMME FOR KHARIF 2020

A=Area in '000Ha P=Production in '000 MT/Bales

Sl. No.	District	Ragi		Small Millets		Total Cereals		Arahar		Mung		Biri		Cowpea		Other Pulses		Total Pulses		Food Grains		
		A	P	A	P	A	P	A	P	A	P	A	P	A	P	A	P	A	P	A	P	
1	Angul	0.10	0.08	0.05	0.03	99.65	225.80	8.00	8.33	16.00	8.05	20.00	10.08			0.00	3.00	1.46	47.00	27.92	146.65	253.72
2	Balasore		0.00		0.00	223.30	497.01	1.00	0.91		0.00		0.00			0.00	0.50	0.22	1.50	1.13	224.80	498.14
3	Baragarh		0.00		0.00	200.10	459.11	8.00	8.46	34.00	16.93	16.00	7.98			0.00	5.50	2.37	63.50	35.74	263.60	494.85
4	Bhadrak		0.00		0.00	168.30	340.59		0.00		0.00		0.00			0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	168.30	340.59
5	Bolangir	0.50	0.49	0.80	0.41	184.60	432.68	14.00	14.57	38.00	19.53	21.00	10.46	8.00	6.38	0.00		0.00	81.00	50.94	265.60	483.62
6	Boudh	0.10	0.09	0.05	0.03	62.25	146.74	5.00	4.99	2.00	0.93	2.00	0.95			0.00	5.00	2.44	14.00	9.31	76.25	156.05
7	Cuttack	0.10	0.09		0.00	145.60	326.14	1.00	0.83	2.00	1.02	1.00	0.42			0.00	1.00	0.44	5.00	2.71	150.60	328.85
8	Deogarh	0.03	0.02		0.00	38.83	89.56	2.50	2.42	5.00	2.52	7.50	3.50	1.50	1.11			0.00	16.50	9.55	55.33	99.11
9	Dhenkanal	0.20	0.15	0.10	0.06	96.50	218.08	4.00	3.94	5.00	2.58	22.00	10.30			0.00		0.00	31.00	16.82	127.50	234.90
10	Gajapati	5.60	5.51	1.50	0.78	49.00	101.21	4.00	3.68	1.00	0.51	2.00	0.97	1.00	0.71	1.30	0.65	9.30	6.52	58.30	107.73	
11	Ganjam	39.90	37.59	1.50	0.78	277.10	593.41	12.00	12.41	5.00	2.70	26.00	12.95			0.00	4.00	1.94	47.00	30.00	324.10	623.41
12	J.Singpur	0.05	0.04		0.00	96.05	210.76		0.00		0.00		0.00			0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	96.05	210.76
13	Jajpur		0.00		0.00	117.20	248.35	3.00	2.78	1.00	0.41	7.00	3.53	2.00	1.44	0.00	0.00	13.00	8.16	130.20	256.51	
14	Jharsuguda	0.05	0.04		0.00	51.10	97.27	2.00	1.90	2.00	1.03	7.00	3.62	3.00	2.28	5.00	2.47	19.00	11.30	70.10	108.57	
15	Kalahandi	2.00	1.98	0.60	0.32	189.50	457.97	18.00	18.97	17.00	8.79	36.00	17.60			0.00	4.00	1.96	75.00	47.32	264.50	505.29
16	Kandhamal	2.00	1.62	0.80	0.41	59.80	142.79	6.00	5.51	7.00	3.68	12.00	5.98	2.00	1.42	0.50	0.24	27.50	16.83	87.30	159.62	
17	Kendrapara		0.00		0.00	132.00	276.27	0.50	0.46	0.50	0.21		0.00			0.00	0.00	1.00	0.67	133.00	276.94	
18	Keonjhar	0.12	0.09	0.10	0.05	187.86	454.78	7.00	7.25	6.00	2.72	28.00	13.89	8.00	6.42			0.00	49.00	30.28	236.86	485.06
19	Khurda		0.00		0.00	118.00	254.84	1.50	1.56	1.00	0.51	3.50	1.70	0.60	0.42	0.00	0.00	6.60	4.19	124.60	259.03	
20	Koraput	54.10	49.66	10.50	5.44	172.56	306.60	4.00	4.32	7.00	3.75	18.00	8.86			0.00	10.00	4.94	39.00	21.87	211.56	328.47
21	Malkangiri	8.00	7.38	0.80	0.41	91.40	178.41	3.00	3.14	2.00	0.93		0.00			0.00	2.10	1.01	7.10	5.08	98.50	183.49
22	Mayurbhanj	0.50	0.48	0.20	0.10	303.30	680.99	11.00	11.57	12.50	7.15	18.00	9.04	6.00	4.71	5.00	2.47	52.50	34.94	355.80	715.93	
23	Nabarangpur	3.00	2.50	0.40	0.20	150.52	385.67	1.50	1.43	1.00	0.40	10.00	4.87	2.50	1.90	2.50	1.25	17.50	9.85	168.02	395.52	
24	Nayagarh	1.50	1.20	0.30	0.17	113.20	255.01	1.00	0.89	1.00	0.46	6.00	2.77	1.00	0.74	1.00	0.49	10.00	5.35	123.20	260.36	
25	Nuapada	2.00	1.84	3.00	1.54	92.70	196.94	3.00	3.03	24.00	13.78	10.00	4.95			0.00	3.00	1.48	40.00	23.24	132.70	220.18
26	Puri	0.10	0.07		0.00	165.10	379.01		0.00		0.00		0.00			0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	165.10	379.01
27	Rayagada	18.00	16.56	3.50	1.78	85.20	176.28	11.00	11.35	6.00	2.90	10.00	5.05	1.00	0.76	5.00	2.49	33.00	22.55	118.20	198.83	
28	Sambalpur	0.05	0.05		0.00	109.75	257.62	5.00	5.21	18.00	9.90	10.00	5.01	3.90	3.06	1.60	0.78	38.50	23.96	148.25	281.58	
29	Subarnapur		0.00		0.00	99.60	235.05	4.00	4.03	6.00	3.09		0.00			0.00	4.50	3.55	14.50	10.67	114.10	245.72
30	Sundargarh	2.00	1.83	0.80	0.44	214.93	495.12	9.00	9.36	10.00	4.20	7.00	3.42	15.00	11.72		0.00	41.00	28.70	255.93	523.82	
	Odisha	140.00	129.36	25.00	12.95	4095.00	9120.06	150.00	153.30	230.00	118.68	300.00	147.90	60.00	46.62	60.00	29.10	800.00	495.60	4895.00	9615.66	

continued.....

DISTRICT WISE CROPPING PROGRAMME FOR KHARIF 2020

A=Area in '000Ha P=Production in '000 MT/Bales

Sl. No.	District	Groundnut		Til		Castor		Sunflower		Niger		Total Oilseeds		Jute		Mesta		Sunhemp		Cotton		Total Fibers		Total Agril. Crop	
		A	P	A	P	A	P	A	P	A	P	A	P	A	P	A	P	A	P	A	P	A	P	A	P
1	Angul	12.00	23.64	24.00	9.96	0.15	0.09	0.00	0.00	0.00	0.00	36.15	33.69	0.00	0.30	1.53	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.30	1.53	183.10	
2	Balasure		0.00		0.00		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1.00	13.86	0.05	0.26	0.00	0.00	0.00	0.00	1.05	14.12	225.85	
3	Baragarh	18.00	35.73	11.00	4.60		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	29.00	40.33	0.00	0.20	1.04	0.25	1.38	6.00	15.99	6.45	18.41	299.05		
4	Bhadrak		0.00		0.00		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.50	6.25		0.00	0.00	0.00	0.00	0.50	6.25	168.80		
5	Bolangir	8.00	15.52	3.00	1.34		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	11.00	16.86	0.00	1.00	5.15	0.50	2.74	42.00	115.62	43.50	123.51	320.10		
6	Boudh	1.50	2.77	5.00	2.23	0.15	0.09	0.00	0.00	0.00	0.00	6.65	5.09	0.00	0.20	1.01		0.00	0.40	1.10	0.60	2.11	83.50		
7	Cuttack	1.00	1.77	4.28	1.89	0.15	0.08	0.00	0.00	0.00	0.00	5.43	3.74	2.00	28.26	0.45	2.45	0.00	0.00	0.00	2.45	30.71	158.48		
8	Deogarh	2.00	3.71	3.12	1.28		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	5.12	4.99	0.00	0.30	1.52	0.05	0.24	0.00	0.00	0.35	1.76	60.80		
9	Dhenkanal	5.00	9.92	18.00	7.60	0.40	0.26	0.20	0.26	0.00	0.00	23.60	18.04	0.00	0.50	2.63	0.05	0.27	0.00	0.00	0.55	2.90	151.65		
10	Gajapati	1.00	1.71	5.00	1.99	0.30	0.20		0.00	2.00	0.88	8.30	4.78	0.00	0.15	0.75	0.05	0.26	3.00	8.65	3.20	9.66	69.80		
11	Ganjam	8.50	16.92	27.00	9.86	1.30	0.81		0.00	0.00	0.00	36.80	27.59	0.00	0.80	4.27	1.20	6.37	3.00	8.93	5.00	19.57	365.90		
12	J.Singpur		0.00		0.00		0.00		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.10	1.26		0.00	0.00	0.00	0.00	0.10	1.26	96.15		
13	Jajpur	2.00	3.73	2.00	0.81	0.10	0.06		0.00	0.00	0.00	4.10	4.60	1.00	14.33	0.15	0.78	0.00	0.00	1.15	15.11	135.45			
14	Jharsuguda	2.00	3.71	4.00	1.64		0.00		0.00	0.00	0.00	6.00	5.35	0.00	0.10	0.50		0.00	0.00	0.10	0.50	76.20			
15	Kalahandi	4.70	8.67	2.00	0.80	1.40	0.88	0.10	0.13	7.00	3.21	15.20	13.69	0.00	0.20	1.02	0.15	0.77	65.00	193.85	65.35	195.64	345.05		
16	Kandhamal	4.00	7.50	1.20	0.48	0.70	0.46	0.30	0.40	5.00	2.28	11.20	11.12	0.00	0.10	0.52	0.05	0.27	1.00	2.92	1.15	3.71	99.65		
17	Kendrapara		0.00		0.00		0.00		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2.00	28.22		0.00	0.00	0.00	0.00	2.00	28.22	135.00		
18	Keonjhar	4.00	7.90	4.00	1.62	0.20	0.11		0.00	12.00	5.05	20.20	14.68	2.25	32.16	2.35	11.20	0.05	0.23	0.00	4.65	43.59	261.71		
19	Khurda		0.00		0.50	0.21	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.50	0.21	0.00	0.00		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	125.10		
20	Koraput	7.80	15.34	5.00	2.01	1.00	0.66	0.10	0.14	20.00	8.88	33.90	27.03	0.00	0.20	0.96	0.20	0.98	1.60	4.15	2.00	6.09	247.46		
21	Malkangiri	3.00	5.87	18.00	7.42	0.60	0.41		0.00	3.00	1.36	24.60	15.06	0.00	0.35	1.81		0.00	0.00	0.35	1.81	123.45			
22	Mayurbhanj	4.00	7.90	3.00	1.26	0.60	0.40		0.00	6.00	2.70	13.60	12.26	0.05	0.63	0.40	2.09	0.25	1.28	0.00	0.70	4.00	370.10		
23	Nabarangpur	1.50	2.83	0.90	0.37	0.15	0.09		0.00		0.00	2.55	3.29	0.00	0.10	0.51	0.10	0.53	0.00	0.00	0.20	1.04	170.77		
24	Nayagarh	1.00	1.85	3.00	1.30	0.15	0.09		0.00		0.00	4.15	3.24	0.00	0.70	3.37	0.20	1.04	0.00	0.00	0.90	4.41	128.25		
25	Nuapada	10.00	19.44	8.00	3.29	1.65	1.08		0.00		0.00	19.65	23.81	0.00	0.45	1.94	0.40	2.20	11.00	31.58	11.85	35.72	164.20		
26	Puri		0.00		0.00	0.05	0.03		0.00	0.00	0.00	0.05	0.03	0.10	1.43		0.00	0.00	0.00	0.10	1.43	165.25			
27	Rayagada	3.00	5.74	4.00	1.78	0.75	0.49	0.30	0.41	5.00	2.22	13.05	10.64	0.00	0.20	1.01	2.00	10.19	42.00	126.74	44.20	137.94	175.45		
28	Sambalpur	2.00	3.84	18.00	7.38	0.04	0.02		0.00		0.00	20.04	11.24	0.00	0.05	0.26		0.00	0.00	0.05	0.26	0.26	168.34		
29	Subarnapur	1.00	1.85	2.00	0.94	0.06	0.03		0.00		0.00	3.06	2.82	0.00	0.20	1.00		0.00	5.00	14.59	5.20	15.59	122.36		
30	Sundargarh	3.00	4.44	24.00	9.94	0.10	0.06		0.00		0.00	27.10	14.44	0.00	0.50	2.53	0.50	2.75		0.00	1.00	5.28	284.03		
	Odisha	110.00	212.30	200.00	82.00	10.00	6.40	1.00	1.34	60.00	26.58	381.00	328.62	9.00	126.40	10.00	50.11	6.00	31.50	180.00	524.12	205.00	732.13	5481.00	

continued.....

DISTRICT WISE CROPPING PROGRAMME FOR KHARIF 2020

A=Area in '000Ha P=Production in '000 MT/Bales

Sl. No.	District	Sweet potato		Other Vegetables		Total Vegetables		Chillies		Turmeric		Ginger		Total Spices		Net Sugarcane Area standing		TOTAL
		A	P	A	P	A	P	A	P	A	P	A	P	A	P	A	P	
1	Angul	1.00	9.80	25.88	320.91	26.88	330.71	3.20	3.17	1.00	8.10	1.80	14.04	6.00	25.31	215.98	0.02	216.00
2	Balasore	0.10	0.90	21.92	267.42	22.02	268.32	0.50	0.49	0.60	4.68	0.90	7.11	2.00	12.28	249.87	0.13	250.00
3	Baragarh	0.90	8.37	41.98	528.95	42.88	537.32	5.20	5.15	0.30	2.37	1.50	12.00	7.00	19.52	348.93	0.07	349.00
4	Bhadrak	0.10	0.90	5.33	71.42	5.43	72.32	0.80	0.78	0.50	3.90	0.20	1.62	1.50	6.30	175.73	0.27	176.00
5	Bolangir	1.00	9.79	20.73	259.13	21.73	268.92	4.00	3.84		0.00	0.02	0.16	4.02	4.00	345.85	0.15	346.00
6	Boudh	0.50	4.50	3.83	45.96	4.33	50.46	1.00	0.96	0.10	0.78	0.05	0.41	1.15	2.15	88.98	0.02	89.00
7	Cuttack	0.60	5.68	24.08	288.96	24.68	294.64	1.30	1.26	0.70	5.67	0.50	4.05	2.50	10.98	185.66	2.34	188.00
8	Deogarh	0.50	4.90	4.14	45.54	4.64	50.44	0.90	0.86	0.30	2.46	0.30	2.43	1.50	5.75	66.94	0.06	67.00
9	Dhenkanal	3.00	27.15	25.35	316.88	28.35	344.03	3.70	3.52	1.10	8.97	0.70	5.74	5.50	18.23	185.50	0.50	186.00
10	Gajapati	1.40	13.94	1.27	15.85	2.67	29.79	0.80	0.75	1.70	13.80	1.00	8.20	3.50	22.75	75.97	0.03	76.00
11	Ganjam	3.00	28.65	32.37	401.39	35.37	430.04	3.00	2.88	0.50	5.00	0.70	5.74	4.20	13.62	405.47	0.53	406.00
12	J.Singpur	0.20	1.80	5.58	66.61	5.78	68.41	0.70	0.63	0.30	2.34	0.50	4.05	1.50	7.02	103.43	0.57	104.00
13	Jajpur	0.60	5.64	5.97	73.07	6.57	78.71	0.90	0.86	0.30	2.33	0.30	2.43	1.50	5.62	143.52	1.48	145.00
14	Jharsuguda	0.50	4.95	9.30	109.74	9.80	114.69	1.10	1.16	0.20	1.56	0.70	5.60	2.00	8.32	88.00	0.00	88.00
15	Kalahandi	0.60	5.92	29.27	349.78	29.87	355.70	2.00	2.08	0.20	2.50	0.50	4.00	2.70	8.58	377.62	0.38	378.00
16	Kandhamal	2.00	19.92	11.37	134.96	13.37	154.88	0.80	0.74	12.00	98.04	2.18	17.00	14.98	115.78	128.00		128.00
17	Kendrapara	0.50	4.80	13.18	173.98	13.68	178.78	1.50	1.55	0.50	4.05	1.00	7.80	3.00	13.40	151.68	0.32	152.00
18	Keonjhar	3.00	28.80	30.24	374.98	33.24	403.78	0.50	0.49	1.30	10.27	1.20	9.48	3.00	20.24	297.95	0.05	298.00
19	Khurda	0.10	0.91	2.59	31.44	2.69	32.35	0.70	0.63	0.10	0.82	0.20	1.62	1.00	3.07	128.79	0.21	129.00
20	Koraput	5.00	46.35	36.71	477.23	41.71	523.58	4.00	4.04	1.20	10.08	3.90	30.42	9.10	44.54	298.27	5.73	304.00
21	Malkangiri	1.00	9.04	15.53	211.21	16.53	220.25	1.30	1.25	0.50	3.95	0.20	1.63	2.00	6.83	141.98	0.02	142.00
22	Mayurbhanj	1.00	9.90	50.90	641.34	51.90	651.24	5.00	5.04	7.00	55.23	3.00	23.40	15.00	83.67	437.00		437.00
23	Nabarangpur	0.50	4.75	7.57	98.41	8.07	103.16	1.10	1.11	1.00	7.90	0.20	1.56	2.30	10.57	181.14	4.86	186.00
24	Nayagarh	0.50	4.59	3.44	46.52	3.94	51.11	0.60	0.60	0.30	2.37	0.15	1.18	1.05	4.15	133.24	0.76	134.00
25	Nuapada	1.00	9.25	20.84	258.83	21.84	268.08	2.00	1.98	0.20	1.56	0.70	5.46	2.90	9.00	188.94	0.06	189.00
26	Puri	0.85	7.82	21.33	266.41	22.18	274.23	1.50	1.56		0.00		0.00	1.50	1.56	188.93	0.07	189.00
27	Rayagada	1.00	9.26	12.97	176.39	13.97	185.65	0.90	0.89	2.00	16.20	0.60	4.65	3.50	21.74	192.92	0.08	193.00
28	Sambalpur	1.00	9.75	16.55	203.57	17.55	213.32	7.00	6.86	0.10	0.77	1.00	7.80	8.10	15.43	193.99	0.01	194.00
29	Subarnapur	0.05	0.48	4.59	57.33	4.64	57.81	1.00	1.00		0.00	0	0.00	1.00	1.00	128.00		128.00
30	Sundargarh	3.50	34.94	20.43	251.29	23.93	286.23	3.00	2.97	1.00	7.80	1.00	7.92	5.00	18.69	312.96	0.04	313.00
	Odisha	35.00	333.45	525.24	6565.50	560.24	6898.95	60.00	59.10	35.00	283.50	25.00	197.50	120.00	540.10	6161.24	18.76	6180.00

DISTRICT-WISE SEED DISTRIBUTION PROGRAMME FOR KHARIF-2020

(Qty. in qtl)

SI. No.	DISTRICT	PADDY	MAIZE	RAGI	MOONG	BIRI	ARHAR	GROUNDNUT	TIL	NIGER	SUNHEMP	JUTE	DHANICHA	SUN FLOWER	NON-PADDY	GRAND
1	Angul	12328	2	0	100	100	30	100	0	0	0	0	60	392	12720	
2	Balasore	21650		0	0	0	0	0	0	0	0	10	400	410	22060	
3	Baragarh	12800	2	0	90	14	20	520	1	0	0	0	100	747	13547	
4	Bhadrak	8130		0	0	0	0	0	0	0	0	5	105	110	8240	
5	Bolangir	45451	43	0	298	276	167	356	15	0	0	0	73	1228	46679	
6	Boudh	12880	3	0	45	20	0	100	2	0	0	0	50	220	13100	
7	Cuttack	14641		0	0	0	0	0	0	0	0	11	263	274	14915	
8	Deogarh	6305		0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	6305	
9	Dhenkanal	8185	14	0	120	155	25	470	40	0	0	0	200	1024	9209	
10	Gajapati	11000		0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	11000	
11	Ganjam	55567	50	65	50	50	95	1050	0	0	0	0	1450	2810	58377	
12	J.Singpur	7926		0	0	0	0	0	0	0	0	0	400	400	8326	
13	Jajpur	5685		0	25	67	0	0	0	0	0	60	155	307	5992	
14	Jharsuguda	5570		0	0	12	16	100	0	0	0	0	80	208	5778	
15	Kalahandi	72196		0	901	1129	773	979	0	0	0	0	219	4001	76197	
16	Kandhamal	4400	15	5	20	10	10	10	0	5	0	0	330	405	4805	
17	Kendrapara	19050		0	0	0	0	0	0	0	0	40	280	320	19370	
18	Keonjhar	17648	300	0	48	230	200	142	0	0	0	52	45	1017	18665	
19	Khurda	10080		0	0	30	5	0	0	0	0	0	800	835	10915	
20	Koraput	11525	430	130	70	130	0	40	0	35	0	0	325	1190	12715	
21	Malkangiri	8300		50	0	90	150	60	0	0	0	0	300	650	8950	
22	Mayurbhanj	20854	80	0	80	80	60	70	5	0	0	0	200	575	21429	
23	Nabarangpur	11586		21	0	15	21	0	0	0	0	0	152	209	11795	
24	Nayagarh	7800		0	0	100	0	0	0	0	0	0	200	300	8100	
25	Nuapada	16752	74	0	200	209	292	833	0	0	0	0	284	1892	18644	
26	Puri	15263		0	0	0	0	0	0	0	0	0	430	430	15693	
27	Rayagada	20162	61	27	19	50	32	40	5	4	150	0	214	606	20768	
28	Sambalpur	15460		0	20	15	10	0	3	0	0	0	40	88	15548	
29	Subarnapur	27295		0	76	39	56	135	5	0	0	0	60	371	27666	
30	Sundargarh	28200	20	50	100	80	70	500	8	0	0	0	150	978	29178	
TOTAL		534689	1094	348	2262	2901	2032	5505	84	44	150	178	7365	34	21997	556686

**PROGRAMME FOR PRODUCTION OF CERTIFIED SEEDS
DURING KHARIF - 2020**

A = Area in Hects.

P = Production of seeds in Qtls.

Sl. No.	District	Paddy		Ragi		Arhar		Groundnut		Total	
		A	P	A	P	A	P	A	P	A	P
1	Angul	235	7000			10	50			245	7050
2	Balasore	335	10000			0	0	0	0	335	10000
3	Baragarh	670	20000			0	0	600	3000	1270	23000
4	Bhadrak	335	10000			0	0	0	0	335	10000
5	Bolangir	1335	40000			10	50	60	300	1405	40350
6	Boudh	435	13000			20	100	0	0	455	13100
7	Cuttack	500	15000			0	0	0	0	500	15000
8	Deogarh	100	3000			0	0	0	0	100	3000
9	Dhenkanal	335	10000			0	0	0	0	335	10000
10	Gajapati	500	15000			0	0	0	0	500	15000
11	Ganjam	2000	60000			20	100	0		2020	60100
12	J.Singpur	235	7000			0	0	0	0	235	7000
13	Jajpur	335	10000			0	0	0	0	335	10000
14	Jharsuguda	0	0			0	0	0	0	0	0
15	Kalahandi	1335	40000			40	200	60	300	1435	40500
16	Kandhamal	0	0			0	0	0	0	0	0
17	Kendrapara	235	7000			0	0	0	0	235	7000
18	Keonjhar	335	10000			0	0	0	0	335	10000
19	Khurda	335	10000			0	0	0	0	335	10000
20	Koraput	500	15000	20	100	0	0	40	200	560	15300
21	Malkangiri	170	5000	10	50	0	0	0	0	180	5050
22	Mayurbhanj	500	15000			0	0	40	200	540	15200
23	Nabarangpur	600	18000	20	100	0	0	0	0	620	18100
24	Nayagarh	335	10000			0	0	0	0	335	10000
25	Nuapada	500	15000			0	0			500	15000
26	Puri	670	20000			0	0	0	0	670	20000
27	Rayagada	335	10000			40	200	0	0	375	10200
28	Sambalpur	500	15000			0	0	0	0	500	15000
29	Subarnapur	670	20000			20	100	0	0	690	20100
30	Sundergarh	670	20000			0	0	200	1000	870	21000
GRAND TOTAL		15040	450000	50	250	160	800	1000	5000	16250	456050

DISTRICT & NUTRIENT WISE FERTILISER PROGRAMME FOR KHARIF 2020

Fig in Tonnes

Sl. No.	Districts	N	P	K	Total N+P+K
1	Angul	6468	2355	1206	10029
2	Balasore	21762	9803	4730	36295
3	Baragarh	26356	11533	5112	43001
4	Bhadrak	15461	7840	3439	26740
5	Bolangir	15803	6982	3387	26172
6	Boudh	5201	1962	961	8124
7	Cuttack	11269	3022	1911	16202
8	Deogarh	3707	1484	663	5854
9	Dhenkanal	4394	1957	994	7345
10	Gajapati	3242	1319	708	5269
11	Ganjam	25299	6392	4311	36002
12	J.Singpur	6529	2766	1375	10670
13	Jajpur	11478	4677	2526	18681
14	Jharsuguda	3522	1865	764	6151
15	Kalahandi	17795	8395	3781	29971
16	Kandhamal	866	671	288	1825
17	Kendrapara	6072	2243	1068	9383
18	Keonjhar	9141	4294	1701	15136
19	Khurda	5807	1772	1255	8834
20	Koraput	9856	4314	2162	16332
21	Malkangiri	4675	1768	955	7398
22	Mayurbhanj	15411	5403	3181	23995
23	Nabarangpur	24834	7209	4868	36911
24	Nayagarh	4122	1639	948	6709
25	Nuapada	5482	2867	1274	9623
26	Puri	7449	2816	1705	11970
27	Rayagada	9263	3744	1675	14682
28	Sambalpur	14705	5882	3459	24046
29	Subarnapur	5939	2426	1281	9646
30	Sundargarh	7547	3988	1847	13382
	Total	309455	123388	63535	496378

DISTRICT WISE PROGRAMME OF PLIPS UNDER JALANIDHI - I & II FOR 2019-20

Phy-nos. (Tentative)

Sl. No.	Districts	Jalanidhi-I (Individual PLIPs)			Jalanidhi-II (Cluster LIPs)			GRAND TOTAL	Jalanidhi-II	
		STW	BW	TOTAL-I	SPV Pump	CLUSTER STW	CLUSTER RLP		TOTAL-II	Cluster STW
1	Angul	0	110	110	190		20	20	210	88
2	Balasore	55	58	113	90	600	30	630	720	153
3	Bargarh	0	301	301	170		30	30	200	150
4	Bhadrak	40	0	40	80	75	10	85	165	101
5	Bolangir	0	135	135	340		20	20	360	212
6	Boudh	0	38	38	120		30	30	150	44
7	Cuttack	50	98	148	145	70	20	90	235	198
8	Deogarh	0	52	52	100		20	20	120	96
9	Dhenkanal	0	102	102	220		20	20	240	175
10	Gajapati	0	31	31	80	20	12	32	112	165
11	Ganjam	40	124	164	350	120	25	145	495	149
12	Jagatsinghpur	45	0	45	80	30	20	50	130	42
13	Jajpur	20	40	60	85	65	25	90	175	135
14	Jharsuguda	0	75	75	120		20	20	140	83
15	Kalahandi	0	115	115	220		25	25	245	359
16	Kandhamal	0	0	0	70		30	30	100	110
17	Kendrapada	45	0	45	70	30	20	50	120	107
18	Keonjhar	25	285	310	230	120	20	140	370	165
19	Khurdha	53	115	168	145	275	60	335	480	151
20	Koraput	0	40	40	105		25	25	130	219
21	Malkangiri	0	40	40	75		20	20	95	206
22	Mayurbhanj	40	300	340	180	195	25	220	400	276
23	Nawarangpur	0	85	85	140		20	20	160	252
24	Nayagarh	0	95	95	170	200	58	258	428	152
25	Nuapada	0	145	145	170		20	20	190	156
26	Puri	0	0	0	100		85	85	185	154
27	Rayagada	0	60	60	120	200	30	230	350	40
28	Sambalpur	0	82	82	200		30	30	230	208
29	Sonepur	0	100	100	165		20	20	185	209
30	Sundargarh	0	98	98	170		50	50	220	245
	TOTAL	413	2724	3137	4500	2000	840	2840	7340	4800

DISTRICT-WISE PROGRAMME OF AGRICULTURAL MACHINERY FOR 2020-21

Sl No	Districts	Tractor	Powertiller	Reaper	Transplanter	Rotavator	Power Operated Impl.	Spl Power Opertd. Impl.		Post Harvest Mach.	Combine Harvester	Laser Leveller	Pump sets	Shreder (>35 HP)	Baler
								Multi Crop Thresher	Power Weeder/ Bush Cutter etc.						
1	Angul	76	267	56	7	100	17	105	138	97	2	0	192	0	0
2	Balasure	103	520	108	125	290	80	190	228	239	97	2	614	1	2
3	Baragarh	250	835	160	323	400	70	290	403	290	200	3	679	1	3
4	Bhadrak	90	200	24	30	180	25	80	77	78	32	0	253	0	0
5	Bolangir	150	317	56	28	180	34	160	170	219	29	0	256	0	0
6	Boudh	46	170	28	7	70	9	80	72	122	6	1	154	1	1
7	Cuttack	140	462	80	30	220	47	123	173	202	36	0	509	1	2
8	Deogarh	26	156	48	12	60	22	94	100	117	4	0	234	0	1
9	Dhenkanal	116	194	76	13	130	22	134	163	178	10	0	318	0	0
10	Gajapati	113	215	16	6	100	15	73	72	191	6	0	264	1	2
11	Ganjam	220	640	180	7	280	111	228	359	280	10	1	646	1	2
12	Jagatsinghpur	100	165	20	28	200	38	66	62	171	26	0	390	1	2
13	Jajpur	200	212	36	13	240	86	76	75	191	30	0	417	1	1
14	Jharsuguda	65	215	52	20	170	47	102	125	180	12	0	276	0	0
15	Kalahandi	300	440	128	123	290	95	372	271	520	56	2	360	1	2
16	Kandhamal	33	165	4	41	60	15	20	43	99	0	0	184	0	1
17	Kendrapara	140	240	36	12	240	41	92	99	154	17	0	299	0	0
18	Keonjhar	230	590	96	47	250	82	155	239	289	25	0	551	0	0
19	Khurda	110	347	48	20	160	52	95	126	140	32	0	238	1	1
20	Koraput	80	206	48	35	100	24	129	129	156	8	0	222	0	0
21	Malkanagir	180	340	48	7	190	50	122	136	321	10	3	159	1	1
22	Mayurbhanj	200	465	148	106	310	95	215	371	278	61	2	367	1	3
23	Nawarangpur	69	218	44	89	230	40	105	134	276	4	0	188	0	0
24	Nayagarh	103	260	44	14	150	27	123	120	167	2	0	181	0	0
25	Nuapada	130	175	24	24	130	35	84	78	170	8	0	181	0	0
26	Puri	110	375	24	50	240	55	78	75	146	45	1	615	1	2
27	Rayagada	150	195	20	33	130	40	89	80	124	14	1	248	0	1
28	Sambalpur	175	420	104	333	340	57	185	231	217	110	1	539	1	2
29	Sonepur	115	245	84	124	300	105	160	236	249	48	3	285	1	1
30	Sundergarh	180	420	160	21	260	64	175	215	221	10	0	181	0	0
	Total	4000	9669	2000	1728	6000	1500	4000	4800	6082	950	20	9999.8	15	30

NB.

1 Programme is provisional

2 Popularization will be done as per available of funds in different schemes

3 It can be interchanged among the districts / implements in accordance with demand from the field .

**DISBURSEMENT OF CROP LOAN DURING KHARIF 2019 &
TARGET FOR KHARIF 2020**

(Rs. in lakh)

SI No	Name of the CCB	Target for Kharif 2019	Achievement as on 30.09.2019			Target for Kharif 2020	
			No	Cash	Kind		Total
1	Angul	48,500.00	143,127	31,316.54	11859.75	43176.29	44,000.00
2	Aska	25,800.00	69,355	17,629.40	6850.39	24479.79	25,000.00
3	Balasure	100,000.00	235,950	66,102.08	21897.07	87999.15	90,000.00
4	Banki	24,500.00	42,214	14,485.87	10516.51	25002.38	25,500.00
5	Berhampur	24,500.00	67,620	14,771.52	6330.65	21102.17	22,000.00
6	Bhawanipatna	19,300.00	39,288	14,292.78	5934.88	20227.66	21,000.00
7	Bolangir	32,500.00	61,260	35,094.63	8628.54	43723.17	45,000.00
8	Boudh	19,000.00	46,431	17,903.60	1855.44	19759.04	20,000.00
9	Cuttack	130,000.00	373,105	118,349.71	11923.66	130273.37	133,000.00
10	Keonjhar	23,000.00	78,961	20,782.54	1256.26	22038.80	23,000.00
11	Khurda	38,500.00	83,902	29,972.32	5277.60	35249.92	36,000.00
12	Koraput	42,000.00	91,709	32,600.41	8431.57	41031.98	42,000.00
13	Mayurbhanj	21,500.00	68,942	20,044.75	3277.95	23322.70	24,000.00
14	Nayagarh	22,400.00	73,690	13,035.95	8690.63	21726.58	22,500.00
15	Sambalpur	120,500.00	158,840	92,480.72	18582.02	111062.74	113,000.00
16	Sundergarh	39,000.00	78,439	29,162.11	17802.65	46964.76	47,500.00
17	Puri- Nimapara	19,000.00	79,065	13,153.59	2761.73	15915.32	16,500.00
	TOTAL	750,000.00	1,791,898	581,178.52	151,877.30	733,055.82	750,000.00

**DISTRICT-WISE DISBURSEMENT OF CROP LOAN DURING KHARIF 2019 &
PROGRAMME FOR KHARIF 2020**

(Rs. in lakhs)

SI No	Name of the CCB	Name of the District	Programme for 2019	Achievement up to 30.09.2019		Target for Kharif 2020
			Amount	No.	Amount	Amount
1	Angul	Angul	27,000.00	86,866	25,169.23	25,500.00
		Dhenkanal	21,500.00	56,261	18,007.06	18,500.00
2	Aska	Ganjam	25,800.00	69,355	24,479.79	25,000.00
3	Berhampur	Ganjam	20,500.00	59,358	17,755.34	18,500.00
		Gajapati	4,000.00	8,262	3,346.83	3,500.00
4	Balasore	Balasore	55,000.00	135,565	46,905.08	48,500.00
		Bhadrak	45,000.00	100,385	41,094.07	41,500.00
5	Bhawanipatna	Kalahandi	13,500.00	28,350	14,450.31	15,000.00
		Nuapada	5,800.00	10,938	5,777.35	6,000.00
6	Bolangir	Bolangir	20,500.00	41,666	28,990.69	30,000.00
		Subarnapur	12,000.00	19,594	14,732.48	15,000.00
7	Boudh	Boudh	12,500.00	29,962	13,040.74	13,200.00
		Kandhamal	6,500.00	16,469	6,718.30	6,800.00
8	Banki	Cuttack	24,500.00	42,214	25,002.38	25,500.00
9	Cuttack	Cuttack	18,000.00	53,116	17,493.71	18,000.00
		Jagatsinghpur	23,000.00	76,075	21,182.45	22,000.00
		Kendrapara	46,000.00	140,580	47,643.60	48,500.00
		Jajpur	43,000.00	103,334	43,953.61	44,500.00
10	Keonjhar	Keonjhar	23,000.00	78,961	22,038.80	23,000.00
11	Khurda	Khurda	38,500.00	83,902	35,249.92	36,000.00
12	Koraput	Koraput	14,500.00	33,472	14,906.34	15,000.00
		Malkangiri	5,500.00	12,596	5,377.12	5,500.00
		Nawarangpur	14,000.00	25,476	12,784.91	13,000.00
		Raygada	8,000.00	20,165	7,963.61	8,500.00
13	Mayurbhanj	Mayurbhanj	21,500.00	68,942	23,322.70	24,000.00
14	Nayagarh	Nayagarh	22,400.00	73,690	21,726.58	22,500.00
15	Sambalpur	Bargarh	69,500.00	93,122	64,859.01	65,500.00
		Sambalpur	30,500.00	33,237	27,426.03	28,000.00
		Jharsuguda	12,000.00	17,455	10,631.51	11,000.00
		Deogarh	8,500.00	15,026	8,146.19	8,500.00
16	Sundergarh	Sundergarh	39,000.00	78,439	46,964.76	47,500.00
17	Puri	Puri	19,000.00	79,065	15,915.32	16,500.00
	Grand Total		750,000.00	1,791,898	733,055.82	750,000.00

